

„ქართულ რსწებას“ არჩევნების ემორცხურის ეუნიცია?

იხილეთ მე-7 გვერდზე

პენსიონერები „ლიბერტი ბანკს“ მომსახურებას უწევენ

ბანკის ხელმძღვანელობა კი აცხადებს – „გაუძლებენ როგორმე“

იხილეთ მე-4 გვერდზე

ენციით გაზეთი „P.S.“-ის განახლებულ საინფორმაციო ინტერნეტპორტალს www.psnews.ge-ს, ყოველდღიურად იკითხეთ ცხელ-ცხელი ამბები და იყავით ინფორმირებული!

„ჩვენთან სასწრაფოს ექიმები არ შეეძლიან, ეუნიციათ, თავში არაფერი ღაეცათ“

დასუფთავება ქუთაისის გიუჯატი სკანსტრს გადაარჩინა?

ქუთაისის საკრებულოს საფინანსო-სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარე დასუფთავების სამსახურის გეგმის შესრულებას ეჭვით უყურებს

იხილეთ მე-2 გვერდზე

გაბა სულხანი არქიტექტურული უზუსტობის განსწორებას ითხოვს

სვანური კომპი - იმერული სახურავით?

იხილეთ მე-3 გვერდზე

რა საჭიროა ტრანსპორტი?

ქვიტირის გამგებელი: „ხალხი მიჩვეულია ფხვით სიაკულს“

იხილეთ მე-5 გვერდზე

რატომ ვერ გადის ქართული თაფლი უსსოურ გაზარზე?

სტუმრად წყალტუბოელ მეფუტკრეებთან...

იხილეთ მე-10 გვერდზე

სკამები ხარაგაულის ადმინისტრაციისთვის

იხილეთ მე-9 გვერდზე

ქუთაისში, გუგუნავს ქუჩის მცხოვრებლები პარლამენტისა და საკრებულოს მაჟორიტარებს — გუბაზ სანიკიძესა და დავით გოგისვანიძეს უყურადღებობაში ადანაშაულებენ

ქუთაისში, გუგუნავს ქუჩა №12-სა და №12ა-ში მდებარე შენობები გასული საუკუნის 50-იან წლებშია აშენებული და ამ დროისთვის ორივე შენობა ავარიულია. ორსართულიანი კორპუსები ელექტრო-მექანიკური ქარხნის საერთო საცხოვრებელი იყო. მოგვიანებით იქ მყოფ მუშებს გადაეცათ საკუთრებაში. შენობებში ამ დროისთვის 20-მდე ოჯახი გაუსაძლის პირობებში ცხოვრობს.

ტიკოსები მათი მდგომარეობით აქტიურად ინტერესდებოდნენ. მათთან „ქართული ოცნების“ წევრებთან ერთად, იმყოფებოდა ქუთაისის მაჟორიტარი დეპუტატი გუბაზ სანიკიძე, ქუთაისის საკრებულოს ავანგარდის მაჟორიტარი დეპუტატი დავით გოგისვანიძე, რომლებმაც მხოლოდ დაპირებები გასცეს.

ნაირა შვანგირაძე (ადგილობრივი მცხოვრები): „ვის ინტერესებს ჩვენი მდგომარეობა? რამდენჯერ მივმართეთ მერსას, რომ დაგვეხმარონ, ან ეს შენობა გავვირემონტონ, ან სხვაგან გადავვიყვანონ, მაგრამ პასუხის ღირსადაც არ გვეთლიან. მხოლოდ არჩევნებზე ვახსენებდით, შარშანაც მოვიდნენ „ოცნების“ წარმომადგენლები, ჩვენი მაჟორიტარ-დეპუტატი გუბაზ სანიკიძეც იყო, ფოტოები გადაიღეს, ბევრი ივიწვიშეს, ეს რა დღეში ყოფილხართო, წავიდნენ და წავიდნენ. ხელისუფლებაში ხომ მოვიყვანეთ და მეტი რაღა უნდათ. შეუძლებელია აქ

გაჩერება, შიშში ვცხოვრობთ, თავში არაფერი დაგვეცეს. იატაკი ჩვენ გავამაგრეთ, ძირს რომ არ ჩავვარდნილიყავით, მაგრამ ეს რას გვიშველის, მერიაში მხოლოდ სკამების დანაწილებით არიან დაკავებული და ჩვენთვის ვინ მოიცილს, ავანგარდის დეპუტატი დავით გოგისვანიძეც იყო მოსული, მაგრამ არჩევნების მერე ისიც დაიკარგა.“

ლალი წულაძე (ადგილობრივი მცხოვრები): „მეორე წელიწადია, შუქი არ მაქვს, ჩამიჭრეს გადაუხდელიანობის გამო. მერსას ვთხოვე დახმარება, განცხადებაც დავეწერე ავგისტროში, მაგრამ არავის უპასუხია, აღარ მჭერა არავის დაპირების. ჯართს ვაგროვებ და ისე გამაქვს თავი, არც სოციალური დახმარება მაქვს. შვილთან ერთად ვცხოვრობდი, მაგრამ ახლა ჩემს შვილს ტყუპები ეყოლა და ბავშვები ამ სიბნელეში უნდა მოვიყვანო, როგორ გავათბო ამ ზამთარში? წვიმის დროს წყალი ჩამოდის მთელ შენობაში. უბატ-

რონოდ ვართ, მხოლოდ დაპირებები იციან, სხვა არაფერი. სად არის მერია, სად არის მაჟორიტარი, მის ქალაქში ხალხი შიმშილით და სიცივით რომ იხოცება? მერიაში შენობის გადასახური მასალა გადმოგვცა, მაგრამ ისევე ისე აწყვია, როგორც მივიღეთ, რადგან არ გვყავს სამკარისი მუშახელი, რომ შენობა გადავხუროთ, ვთხოვეთ მუნიციპალიტეტს, ამ კუთხითაც დაგვეხმარონ, მაგრამ აცხადებენ, რომ ეს მათ არ ეხებათ.“

მედეა ღვინტიძე (ადგილობრივი მცხოვრები): „ავარიულია მთელი შენობა. ეს კი არაა, სასწრაფო რომ გამოვიძახეთ, ექიმები არ შემოვიდნენ შიგნით, „გვეშინია, თავში არაფერი დაგვეცესო!“ ყველა გაოცებული გვეკითხება, აქ როგორ ვცხოვრობთ, მაგრამ წასასვლელი არსად გვაქვს.“

გაგრძელება მე-2 გვერდზე

ხატია ვედმედევა:

„მე ვღებ პირობას, რომ ყოველთვის გვექნება ანულაბი“

იხილეთ მე-3 გვერდზე

რატომ ვერ ახრნავს ქვიტირის მოსახლეობა სოფლის დახმარების პროგრამით განსწორებულ პროექტებს?

ზაზა ქვიტირის: „მოსახლეობა არაა დაინტერესებული, მსგავს პროექტებში ჩაერთოს, მაგრამ პრეტენზიები არ ელევით, ხალხს ჰგონია, რომ გამოყოფილი მიზერული თანხა ყველაფერს ეყოფა“

იხილეთ მე-5 გვერდზე

ქიმეორონი
ქიმეორონი-გე

წიგნების მაღაზია

მისამართი: ქუთაისი, „პოპულარ“; წიგნების მაღაზია „ქიმეორონი“; ტელ: (790) 927 927.

წიგნები უნ გალოდავა!

ქუთაისი, სავაჭრო ცენტრი „პოპულარ“; წიგნების მაღაზია „ქიმეორონი“; ტელ: (790) 927 927.

პენსიონერები „ლიბერტი ბანკს“ მომსახურებას უწევენ ბანკის ხელმძღვანელობა კი აცხადებს – „გაუძლებენ როგორმე“

ქუთაისში, ყოველი თვის შუა რიცხვებში „ლიბერტი ბანკის“ ფილიალებში მომხმარებელთა რიცხვი მნიშვნელოვნად იზრდება, რაც პენსიონების გაცემასთანაა დაკავშირებული. პენსიონერებს საათობით უწევთ რიგში დგომა კუთვნილი თანხის მისაღებად. ხშირია გულწასული მოხუცების სახელდახელოდ გამოყვანა დაუსრულებელი რიგებიდან. ხალხი უკმაყოფილებას გამოხატავს მოლარე ოპერატორების სიმციროს გამო და მოითხოვს, ან ოპერატორების რაოდენობა გაიზარდოს, ან ქალაქში ბანკომატები დაამატონ.

პენსიის გაცემის დღეებში, ქუთაისში „ლიბერტი ბანკის“ ორ ფილიალს ვესტუმრეთ იქ არსებული მდგომარეობის დასაფიქსირებლად, გავესაუბრეთ რიგში მდგომ რამდენიმე პენსიონერს:

მაგალი დოლობერიძე, პენსიონერი: „სულ ასეთი მდგომარეობა არის აქ, ამხელა რიგია და მარტო ერთი ოპერატორი ემსახურება ხალხს, დილის მერე აქ ვდგავარ, 4 საათი დაიწყო და კიდევ რამდენი კაცია ჩემს წინ. მაინცდამაინც გულწასული უნდა გამიყვანონ აქედან!“

ელგუჯა გაგნიძე, პენსიონერი: „ყველა მოსწრებაზეა, ყველას სჭირდება ფული და ამიტომ ვიკლავთ თავს აქ დღომით. ხან ერთ ფილიალში მივდი, ხან – მეორეში, მაგრამ ყველგან ერთმანეთზე უარესი სიტუაციაა: გზიდან იწყება რიგები. ბანკომატები მაინც დაამატონ, ოღონდ – კარგად გამართული. თითქოს ამხელა რიგში დგომა არ გვეოფენილეს, ხან თანხა გათავდაო, ამბობენ, ხან კარტას „ყლაპავს“ და რა ვიცი, კიდევ რას არ მოიგონებენ. დევსდით ხალხი მშვიდ-მშვიდრად ამ სიტუაციაში და კა-

ცისშვილს არ ადარდებს ჩვენი მდგომარეობა“.

აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით ბანკის ხელმძღვანელობის პოზიცია ასეთია, რომ, ჯერჯერობით, ვერ დააკმაყოფილებენ მომხმარებლების მოთხოვნებს, რადგან ეს დიდ თანხებთან არის დაკავშირებული: „ვერ დავამატებთ ვერც ბანკომატებს და ვერც მომსახურე პერსონალს, პენსიები თვეში ერთხელ რიგდება და 2-3 დღის გულისათვის ბანკი ამხელა ხარჯს ვერ გაიღებს. გაუძლებენ როგორმე;“ – განაცხადა იმერეთის რეგიონალური ფილიალის მმართველმა **ვახტანგ ლუნდუამ**.

მსგავსი პრობლემა უკვე წლებია, რაც არსებობს არა მარტო ქუთაისში, არამედ – სხვა ქალაქებშიც. რამდენიმე წლის წინ საქართველოს პრეზიდენტი ბათუმში „ლიბერტი ბანკის“ ფილიალს ესტუმრა, სადაც თავად აკვირდებოდა

„ქ. ჯორჯია“

სადაზღვევო პოლისების დარიგების პროცესს. დიდი რიგების გამო, მიხეილ სააკაშვილმა მამინ ბანკის ხელმძღვანელობას პროცესის მოწესრიგება მოსთხოვა: „დღეიდან არც ერთ საპენსიო განყოფილებაში არავინ რიგში არ ჩადგება და თუ ჩადგება, გადაეცემთ

ამას იმ ბანკს, ვინც პროცესს განახორციელებს რიგში ჩაყენების, გაზუღუქების და ხალხზე თავზე წამოჭდომის გარეშე;“ – განაცხადა მამინ პრეზიდენტმა. როგორც ჩანს, ეს პრობლემა დღემდე მოუგვარებელია და პენსიონერებს კლავავ დაუსრულებელ რიგებში

უწევთ დგომა კუთვნილი თანხის მისაღებად. გაურკვეველია, თუ რატომ ვერ იმეტებს „ლიბერტი ბანკი“ საკუთარი მომხმარებლებისთვის ელემენტარული პირობების შექმნას.

შანა ჯანელიძე

მალხაზ წერეთელი:

„ჭიათურის მანგანუმის „ტრესტი“ „ნაციონალურის“ სარჩევნო შტაბს ნარკოაღბენდა“

ბიძინა ივანიშვილის ვაჟი უტა ყიფილას „ელოზის“ აქტივებს, რომელიც მოიცავს ჭიათურის მანგანუმის მოპოვებას და წარმოებას, ასევე ზესტაფონის „ფეროსა“ და ვარციხის კასკადებს, ხოლო მსაჯობითი დეპუტატი წერეთელი მანგანუმის მეწარმეთაგან თვითრად 20 ათას დოლარს იღებს, – ეს ჭორები ჭიათურაში მოვისმინე. პირველს „ჯორჯიან ამერიკენ ელოზის“ საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახური უარყოფს და მეორე ჭორი წერეთლის ამომრჩევლებთან შეხვედრამ გააცამტვერა. ჭიათურის მსაჯობითი დეპუტატს მალხაზ წერეთელს ამ და სხვა თემებზე ვესაუბრეთ.

– ბატონო მალხაზ, თქვენთან რამდენიმე კითხვა მაინც მაქვს, მიუხედავად იმისა, რომ მრავალ საკითხს შეეხეთ და ერთი საათი ესაუბრეთ ამომრჩევლებს, როგორც ჯანდაცვის კომიტეტის წევრი, მართლა უნდა ველოდოთ მესამე შეილის ყოველთვიურად 100 ლარით დაფინანსებას?!

– ამის შესახებ ჩემთვის, ჯერჯერობით, ცნობილი არაა. თქვენგან ვაფიქვ, რომ ამისთვის წლიურად მხოლოდ 5 მილიონია საჭირო. არაფერია გამორიცხული, ახალი ხელისუფლება ცდილობს, სოციალური ფონის გაუმჯობესებას, იცით, რომ სოციალური შემწეობა გაიზარდა, პენსიაც. მართალია, ეს არ არის საკმარისი, მაგრამ ჩვენ უკეთესობისკენ წავიყვანეთ ეს სფერო. ამასთანავე, მხოლოდ ორ მუნიციპალიტეტში შეეძლო და დაფინანსდა ე.წ. რეგრესის პენსიონერების მრავალწლიანი

დავალიანება. ეს მუნიციპალიტეტები ჭიათურა და ტყებუღია, მაღაროელებსა და მეშახტეებს, რომელთაც საწარმოო ტრავმის გამო შრომის შესაძლებლობა დაკარგეს.

– თქვენ კარგად იცნობთ ჯანმრთელობის სისტემას. მოგეხსენებათ, რომ ჭიათურა ჯანდაცვის გარეშეა დარჩენილი. 25 პაციენტზე გათვლილი „ჯეო ჰოსპიტალი“ კრიტიკის ვერ უძლებს, მით უმეტეს, რომ მან ვერც ამბულატორიის ექიმების ხელფასი ვერ გაისტუმრა!

– ამ ეტაპზე სოფლის ამბულატორიების მედპერსონალს ხელფასის 75% აქვს მიღებული, ანუ სახელმწიფოს ვალდებული ნაწილი, ხოლო „ჯეო ჰოსპიტალის“ 25%-ს არ, ან ვერ იხდის. სამწუხაროდ, საქართველოში მხოლოდ ექიმები არიან ასეთ მდგომარეობაში, ყველა სხვა ლეზულობს ხელფასს რეგულარულად და სრულად, ექიმები –

ვერა. აუცილებლად მოკლე პერიოდში გამოსწორდება ეს საკითხი!

– ჯანდაცვის სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე ვნახე, რომ ამბულატორიის ექიმებს უნდათ, ჰქონდეთ „ჩანთა“, მართალი გითხრათ, ეს ჩანთა და თავად ექიმებიც არ ჩანან ამბულატორიის დაქვემდებარებულ ტერიტორიებზე საჭირო დროს!

– ამბულატორიის ექიმის ხელფასი 500 ლარია. ამ თანხით მან უნდა გადაიხადოს ამბულატორიის ყველა ხარჯი (კომუნალური) და „ჩანთაც“ მუდმივად საცხე უნდა ჰქონდეს სამედიცინო საშუალებებით. შესაძლებელია, ამბულატორიის ექიმმა დაფაროს რამდენიმე სოფელი ამ ხელფასით და შესაძლებლობები?! ამ ეტაპზე ჩვენ შეძელით ის, რომ საყოველთაო დაზღვევის ფარგლებში ნებისმიერ მოქალაქეს ჯანმრთელობის დასაცავად საბაზისო სიტუაცია შეეძენით და ორსულთა, მშობიარობის და მრავალი საკითხის რეგულირება მოგახერხეთ.

– ჭიათურას უმძიმესი მდგომარეობა აქვს ეკოლოგიური თვალსაზრისით...

– ჩემი საზრუნავი მუდმივად იყო მუნიციპალიტეტის ეკოლოგიური მდგომარეობა. ჩემი მოთხოვნით გარემოს დაცვის სამინისტროს წარმომადგენლები არაერთხელ ჩამოვიდნენ ჭიათურაში და თუ არ ვცდები, 2 მილიონ ლარამდე დაჯარიმდება ის ორგანიზაციები, რომლებიც ჩვენს გარემოს აზიანებენ.

– ჩემი პირადი მოთხოვნით უკვე ორჯერ გადამოწმდა წაბლნარების გაჩეხვის კანონიერება და სანიტარული ჭრის წესების დარღვევის გამო ორივე შემთხვევაში ჯამურად 200 ათას ლარამდე შეფასდა ბუნებაზე მიყენებული ზარალი. პირველი დასკვნა გასული წლის მიწურულს უკვე იყო დაინგარიშებული და სასამართლო ვერ კიდევ არ ჩანინულა. პროკურატურა მცემს პასუხს, რომ მოკვლევა გრძელდება. ალბათ, მოკვლევის ფინალისთვის ჩვენ ტყე აღარ გვექნება. ვფიქრობ, რომ „უფლო“ დღევანდელი პროკურატურა!

– აუცილებლად დავაჩქარებ ამ საკითხს ჩემი კომპეტენციის ფარგლებში! ზემო იმერეთში გარემოს დაცვის სა-

პარლამენტო კომისიაც ამოვიყვანე და აღვიღე გავაცანი მდგომარეობა. სამწუხაროდ, ისეთი საფუძველი აქვს გაცემულ ლიცენზიებს, რომ ერთი ხელის აქნევით ვერაფერს შევწყვეტთ.

– ამბობენ, რომ თქვენ „ჯორჯიან ამერიკენ ელოზის“ ყოველთვიურად 20 ათას დოლარს იღებთ...

– არ ვიცი, რატომ საუბრობენ ამ საკითხზე. ინფორმაცია აქვს ხალხს, რომ ჩემი ინიცირებულია მანგანუმის მოსაკრებლის გაზრდის შესახებ. უკვე პირველი მოსმენა იყო ამ კანონპროექტის. მწვევე იქნება თეორიულ და მესამე მოსმენა. ჩემი აზრით, მითქმის არარსებული მოსაკრებელი უნდა გაიზარდოს 3%-მდე, რასაც სინარულით არ შეხვედრია ინვესტორი და შემთხვევითულ ჭორსაც, თავისთავად ცხადია, აქვს მხოლოდ დეზინფორმაციის და დისკრედიტაციის მიზანი, რაც ჩანასახშივე მკვდარია...

– მართალია, დაბალი ამჟამინდელი მოსაკრებლის ოდენობა, მაგრამ თქვენი ინიციატივა რომ დაკანონდეს, ინვესტორი ხომ არ გაიქცევა?! ისინი ამბობენ, რომ არსებული მოსაკრებელი ოპტიმალურია, თქვენი შეთავაზებული – ძალიან დიდი.

– მოფლოში მანგანუმის მოპოვების მოსაკრებლის ოდენობა 5%-დან 12%-მდე მერყეობს სხვადასხვა ქვეყანაში და რატომ უნდა გაიქცეს ინვესტორი, როცა ჩვენ ვთავაზობთ მხოლოდ 3%-ს?! ამით ნამდვილად წელში გაიძარბება მუნიციპალიტეტი და აღარ ვიქნებით ასეთი ღარიბები. ჩვენს სამწუხაროდ, ყველაზე მდიდარი რესურსებით ჭიათურაა და რეგიონში ჭიათურაზე დატაკი არცერთი მუნიციპალიტეტი არ არსებობს. იმერეთში მაინც უნდა იყოს ჭიათურა ყველაზე მდიდარი, თუ მთელი საქართველოს მასშტაბით არა! თანაც, ადრე ჭიათურის მანგანუმის „ტრესტი“, „ნაკომძრობის“ საარჩევნო შტაბი იყო და ამას ახლა აღარავინ სთხოვს, რომ მმართველი პოლიტიკური ძალის გამარჯვებაში ფინანსები ჩადონ.

– ჭიათურას წყალმომარაგებაშიც ძალიან ცუდად აქვს მდგომარეობა!

ლაქს არ ღირსება წყალმომარაგების საკითხზე ზრუნვა. წყალმომარაგება კომუნისტური დროიდან ქალაქს მუნიციპალური და მალაროს სისტემებით ეწოდებოდა. ახლა ორივე სისტემა იმდენად მოშლილია, რომ ვერც კი უწოდებ წყალმომარაგების სისტემას. „ელოზის“ აცხადებს, რომ წყლის მომარაგებას არ გაავრცელებს ქალაქისთვის. მაღაროელებისთვის წყალს ვიყიდით მუნიციპალიტეტისგან და სისტემის რეაბილიტაციას არ დავიწყებთ. ინფრასტრუქტურის სამინისტროსთან ერთად ჩვენ ვცდილობთ, რომ ჭიათურაში წყალმომარაგების პრობლემა მოგხსნათ! სირცხვილია, რომ ჭიათურას წყალიც არ ჰქონდეს!

– დღეს ვნახეთ, რომ თქვენთან შეხვედრაზე მოსული იყო მუნიციპალიტეტის საგანმანათლებლო სექტორიც. მათ შორის – ცნობილი „მომრჩევლებიც“, ანუ ისინი ჩვეულებრივ ამბულატორს იყვნენ...

– მინდოდა, რომ ამომრჩევლებისთვის ჩემ მიერ გაწეული საქმიანობის ანგარიში წარმედგინა. ვერ განვასხვავებ ჩემსა და სხვის ხმის მიმცემებად ჭიათურელებს. ვისაც სურვილი ჰქონდა, მოვიდა და მოისმინა. ძალადობის მოწინააღმდეგე ვიყავი მუდამ და თუ მისმინდით დღეს, არ გამოვლერებია თუნდაც მოწოდება „ქართული ოცნების“ მხარდასაჭერად. არჩევნები უნდა იყოს თავისუფალი. ყველამ საარჩევნო უფლება უნდა გამოიყენოს თავისუფალი ნების თანხლებით! „ქართულმა ოცნებამ“ გასული წლის არჩევნებზე დაამსხვრია ის სტერეოტიპი, რომელიც ბოლო წლებში ჩამოყალიბდა – არჩევნების ძალადობრივი ფორმები ჩაბარდა წარსულს!

– თქვენი პროგნოზით, „ქართულ ოცნებას“ საპრეზიდენტო არჩევნებზე როგორი რეზულტატი ექნება ჭიათურაში?

– ჩემი აზრით, 60% მაინც დაუჭერს მხარს ჭიათურაში გიორგი მარგველაშვილს. საერთოდ კი, ვფიქრობ, რომ პირველსავე ტურში გავა მარგველაშვილი და მეორე ტურზე ფიქრი არ დაგვჭირდება.

როლანდ ხოჯანაშვილი

„ქ. ჯორჯია“

რა საჭიროა ტრანსპორტი?

ქვიტირის გამგებელი:

„ხალხი მიჩვეულია ფეხით სიარულს“

წყალტუბოს რაიონის სოფელ ქვიტირის მოსახლეობა სოფლიდან ცენტრალურ გზამდე მისასვლელ გზას ფეხით გადის. ტრანსპორტის არარსებობის გამო, ადგილობრივ მცხოვრებლებს სამსახურეზარო კილომეტრის ფეხით გავლა ყოველდღიურ რეჟიმში უწევს. სოფლის მცხოვრებთა არაერთი მოთხოვნის მიუხედავად, მიკროავტობუსის დანიშვნა არ მოხდა. ქვიტირის მოსახლეობა გაუსაძლის პირობებს უჩივის და ადგილობრივი ხელისუფლებისგან დახმარებას ითხოვს.

„მე შედარებით ახლოს ვცხოვრობ ცენტრალური გზიდან, მაგრამ ის, ვინც სოფლის ბოლოში ცხოვრობს, რა უნდა ქნას? 3 კილომეტრზე მეტია ცენტრამდე. ვითხოვდით, რომ ჭეიშვილების უბნის გავლით შემოსულიყო ტრანსპორტი და ესარგებლა ამ ხალხსაც, მაგრამ ესეც არ გააკეთეს,“ — აცხადებს მადონა ჭეიშვილი.

„26 წელია აქ ვცხოვრობ და ყოველდღე ფეხით გავდივარ ამ გზას. რამდენი ხანია, ვითხოვთ მარშრუტის დანიშვნას, მაგრამ ამაოდ. არავინ გვაქცევს ყურადღებას. შეუძლებელია ასეთ პირობებში ცხოვრება,“ — ამბობს სოფელ ქვიტირის მცხოვრები ქეთევან ცერცვაძე.

სოფლის გამგებელი ზაზა ჭეიშვილი მოსახლეობის პრობლემას უმნიშვნელოდ მიიჩნევს და ამბობს, რომ სოფლის მცხოვრებლები შეჩვეული არიან ასეთ პირობებს.

„ამ პრობლემის შესახებ ჩემთვის ცნობილია, თუმცა, ვიცი, რომ შეჩვეულია უკვე ხალხი ამ გზაზე ფეხით სიარულს. დაახლოებით, ორი წლის წინ დაინიშნა მიკროავტობუსი, მაგრამ ხალხი არ ჰყავდა და მხოლოდ ერთი კვირა იმუშავა. მერე თვითონ მძღოლმა თქვა უარი. ძვირიც არ ღირდა, მაგრამ არ იმუშავა მაინც,“ — ამბობს ზაზა ჭეიშვილი.

მარიამ პატარაია

რატომ ვერ ახერხებს ქვიტირის მოსახლეობა სოფლის დახმარების პროგრამით განხორციელებულ პროექტებს?

ზაზა ჭეიშვილი: „მოსახლეობა არაა დაინტერესებული, მსგავს პროექტებში ჩაერთოს, მაგრამ პრეტენზიები არ ელევათ, ხალხს ჰგონია, რომ გამოყოფილი მიზერული თანხა ყველაფერს ეყოფა“

ქვიტირის დახმარების შენობა

მიმდინარე წლის ზაფხულზე სოფლის დახმარების პროგრამის ფარგლებში გამოკვეთილი პრიორიტეტების და მოსახლეობის ჩართულობის დასადგენად, წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის ქვიტირის თემში ყოფნისას, გაზეთმა „P.S.“-მა დეტალურად აღწერა, რა მდგომარეობაში იყო ქვიტირის გამგეობის შენობა. ჩამონგრეულ შენობაში გამგეობა, ბანკი, გინეკოლოგის, სტომატოლოგის კაბინეტები, ამბულატორია და ბიბლიოთეკა — ყველაფერი ერთ შენობაში იყრიდა თავს და არასახარბიელო მდგომარეობაში იყო.

როგორც მაშინ გაირკვა, სოფლის დახმარების პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი პროექტით, ერთ-ერთ პრიორიტეტად სწორედ გამგეობის შენობის რეაბილიტაცია გამოიკვეთა. მიმდინარე წელს რეგიონული განვითარების ფონდიდან ქვიტირის თემისთვის 75 000 ლარი გამოიყო. აქედან ქვიტირისთვის 47 168, ხოლო ზედა მესხეთისთვის კი — 28 743 ლარი. თანხა მთლიანად თემში არსებული პრობლემების მოგვარებას უნდა მოხმარებოდა. არსებული წესდებით პრიორიტეტები ადგილობრივ მოსახლეობას უნდა შეერჩია.

როგორც გამგებელმა, ზაზა ჭეიშვილმა, ჩვენთან საუბარში აღნიშნა, შესასრულებელი პროექტები სწორედ მოსახლეობის მიერ გამოიკვეთა. თუმცა, გამგებლის განცხადებას არ იზიარებდნენ ადგილობრივები, ჩვენს მიერ გამოკითხული ქვიტირელები აცხადებენ, რომ სოფლის დახმარების პროგრამის შესახებ ინფორმაციას არ ფლობენ და არც პრიორიტეტების შერჩევაში მიუღიანთ მონაწილეობა.

გაზეთი „P.S.“ დაინტერესდა, გავრკვირება, განხორციელდა თუ არა შერჩეული პრიორიტეტები და რა ეტაპზეა მიმდინარე სამუშაოები. — მიმდინარე წელს, სოფლის დახმარების პროგრამის ფარგლებში რა სამუშაოები განხორციელდა ქვიტირში?

ლალი ჭეიშვილი (ქვიტირის მკვიდრი): „წელს არაფერი გაკეთებულა, „ოცნებას“ არაფერი გაუკეთებია. ანუ სოფლის დახმარების პროგრამის ფარგლებში თუ გაკეთდა რამე? არ ვიცი, ვერც რას გულისხმობს, მაგრამ ის ვიცი, რომ არაფერი გაკეთებულა. შეიძლება, მე არ ვიცი და გაკეთდა. ჩვენი გამგებელი კარგი ადამიანია და დარწმუნებული ვარ, უკანონობას არ ჩაიდენს, თუ გამოყოფილია თანხა,

ზაზა ჭეიშვილი

აუცილებლად გააკეთებენ. არც პრიორიტეტების გამოკვეთაში არ მიმიღია მონაწილეობა, არც გამოვიცა ამ შეკრების შესახებ. შარშან და წინა წლებში კი კეთდებოდა, გზები დაიგო, სასაფლაო შემოიღობა, ალბათ, წელსაც გაკეთდება.“

თემური (ქვიტირის მკვიდრი): „აქ ვცხოვრობ და გაკეთებული არაფერი მინახავს, გარდა გამგეობის შენობისა, ალბათ, ისევ თავის კეთილდღეობისთვის იკეთებენ. სოფლის პრობლემების შერჩევისას ჩემი ახლობლებიდან არავინ ყოფილა შეკრებაზე, არავის გაუფრთხილებივართ. ჩვენ ვიქნებოდით თუ არა, ეს არც არის მნიშვნელოვანი, მთავარია, საქმე გააკეთონ. ამდენი ხანია, გაზი შემოყავთ ქვიტირში და ვერ იქნა, ვერ გააკეთეს. არცერთი ხელისუფლების დროს ხალხი და სოფელი არავის ახსოვს. აგერ არის დეკემბერიც და ვნახოთ, რა პრობლემებს მოუგვარებენ ქვიტირს.“

მოსახლეობის საპირისპიროს აცხადებს ქვიტირის თემის გამგებელი ზაზა ჭეიშვილი. როგორც მან აღნიშნა, სოფლის დახმარების პროგრამის ფარგლებში გამოყოფილი 75 000 ლარიდან ქვიტირში 8 პროექტი ხორციელდება. მათ შორის — გამგეობის შენობა, რომლის რეკონსტრუქციისთვის 31 000 ლარი დაინახა, შეიცვალა ფანჯრები, გაიღესა და შეიღება კედლები, გამოიკვალა იატაკი. პროექტის ფარგლებში ასევე მეოთხე ქუჩაზე, გაერთიანებულ წყალმომარაგების კომპანიასთან ერთად, 430 მეტრის სიგრძის ამორტიზირებულ მილზე მიმდინარეობს სამუშაოები. მიღების

გაყვანა მოხდა ე.წ. კორეელების უბანში, დაიწყო შიდა გზების და ღვარსადენის მოწესრიგება. ასევე, დაიწყო ბაღის რეაბილიტაცია (ქვიტირის ერთადერთი ბაღი გაუქმებულია, გამგებლის განცხადებით, დაეგმილია, მომავალი წლიდან ბაღმა ფუნქციონირება დაიწყო), დასასრულს უახლოვდება კლუბში მიმდინარე სამუშაოები.

„მიმდინარე სამუშაოები წლის ბოლოსთვის უნდა დასრულდეს. ჩვენ ფინანსებთან არანაირი შეხება არ გვაქვს, ამ საკითხს ცენტრალური ხელისუფლება წყვეტს. ჩვენ, მოსახლეობასთან ერთად, მხოლოდ კონტროლს ვაწარმოებთ. მოსახლეობა არაა დაინტერესებული, რომ მსგავს პროექტებში ჩაერთოს, მაგრამ პრეტენზიები არ ელევათ, ხალხს ჰგონია, რომ ამ თანხასთან ჩვენ უშუალოდ გვაქვს შეხება და ასევე ჰგონიათ, რომ გამოყოფილი მიზერული თანხა ყველაფერს ეყოფა, რაც, სამწუხაროდ, ასე არ არის. აი, თუნდაც გამგეობაში დაწყებული სამუშაოები, წელს სრულად ვერ დასრულდება, მაგრამ ძირითადი სარემონტო სამუშაოები ჩატარებულია. ზაფხულში ჩვენთან რომ იყავით, მხოლოდ ნევატიური დაწერეთ, მაგრამ ხომ ნახეთ, მას შემდეგ ქვიტირის გამგეობაში როგორი ცვლილებები განხორციელდა!“ — აღნიშნა ზაზა ჭეიშვილი.

სოფლის დახმარების პროგრამის ფარგლებში დაწყებული პროექტები მიმდინარე წლის დეკემბერში უნდა ჩაბარდეს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, შემსრულებელ კომპანიებს ჯარიმები დაერიცხებათ.

ნესტან ჩაბალიშვილი

გაიგათ საკრედიტო კანდიდატების მოსაზრებები აქტუალურ საკითხებზე

პ.ს.-ის რუბრიკა — საპრეზიდენტო კანდიდატები და მათი მოსაზრებები გრძელდება. ამ ნომერში გთავაზობთ პრეზიდენტობის კანდიდატების აკაკი ასათიანის, თეიმურაზ მჭავიას, ნინო ბურჯანაძის, თეიმურაზ ბობოხიძის, მიხეილ სულუაშვილისა და ავთანდილ მარგაიანის პასუხებს საზოგადოებრივ-საინტერესო სხვადასხვა შეკითხვებზე.

თქვენი აზრით, როგორი საგადასახადო სისტემაა მისაღები საქართველოსთვის და რა პრინციპით უნდა განისაზღვრებოდეს საშემოსავლო გადასახადი?

ასათიანი აკაკი:

საქართველოსთვის მისაღები ლიბერალური, მცირე და საშუალო მეწარმეობის სტიმულირებაზე ორიენტირებული საგადასახადო სისტემაა. ეს ხელს შეუწყობს კრედიტების პრობლემის დაძლევის და სოციალური უთანაბრობის შემცირებას.

მჭავია თეიმურაზ:

როგორც ცნობილია, 2005 წელს საქართველოს საგადასახადო კოდექსში შევიდა მნიშვნელოვანი ცვლილებები და 21 სახეობის გადასახადი დაინარჩუნდა, რომელთაგან 6-ს დაარსდა, რომლებიც არსობრივად სისტემას არ განუცვლია რაიმე სახის ცვლილება, იგი დარჩა ისეთივე პარამეტრებით, როგორც იყო. მიმართა, რომ არსებული სისტემის ნაცვლად, უნდა დანიშნულიყო დიფერენცირებული საგადასახადო სისტემა, რომელმაც საგადასახადო სივრცე უფრო დინამიური უნდა გახადოს. აღნიშნული სისტემის პოზიტიური არსი იმაში მდგომარეობს, რომ აყალიბებს დიფერენცირებულ მიდგომებს ამა თუ იმ ნაწარმთან მიმართებაში. მაგალითად, შეძლების, დაწესის შედარებით დაბალი საგადასახადო ნიხრი ისეთ აქტუალურ პროდუქტებზე, როგორცაა ბავშვთა კვება და სათამაშოები, დიამეტრი პროდუქტები და სხვა, ხოლო ფულფუნების საგნებზე გაზარდოს საგადასახადო ნიხრი. რაც შეეხება საშემოსავლო გადასახადის პრინციპებს, ამჟამად არსებული პროპორციული ნაცვლად, როცა ყველა იხდის თანაბრად, გადავიდეთ პროგრესულ საშემოსავლო სისტემაზე — რაც მეტია შემოსავალი, მით მეტია საგადასახადო ნიხრი.

ბურჯანაძე ნინო:

მიგვაჩნია, რომ ქვეყნის საგადასახადო კანონმდებლობაში ასახვა უნდა ჰქონდეს ქვეყნის სტრატეგიული განვითარების მიმართულ ლეზებში. იგი ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების მასტიმულირებელი უნდა იყოს. ერთ-ერთი ასეთი მიმართულებაა მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობა. საქართველოს სპეციფიკის გათვალისწინებით, გადასახადები მიზნული უნდა იყოს არა ქონებაზე, არამედ შემოსავლებზე. ყოველივე ზემოთქმულმა ასახვა ჰქონდა ჩვენს საარჩევნო პროგრამაში. რაც შეეხება საშემოსავლო გადასახადს, გვინდა, შევთავაზოთ ინოვაცია, რათა საქართველოს მისაღები გაზარდოს განაკვეთით დაიბეგროს და ამით მდიდარმა ფენამ მეტი სოლიდარულობა გამოხატოს ქვეყნის მოსახლეობის მიმართ. კერძოდ, წელიწადში 10000 ლარზე მეტი შემოსავალი (ხელფასებით, პრემიებით და დანამატებით) დაიბეგროს, 20-ის

ნაცვლად, 25%-იანი საშემოსავლო განაკვეთით.

თქვენი აზრით, რა პრინციპით უნდა იყოს ორგანიზებული ადგილობრივი თვითმმართველობა საქართველოში?

ასათიანი აკაკი:

ადგილობრივი თვითმმართველობა უნდა იქნეს ორგანიზებული რეგიონული პრინციპით. იგი უნდა შედგებოდეს ორი ღონისჯან (მუნიციპალიტეტი და რეგიონული). საჭიროა მმართველობის დეცენტრალიზაცია, რაც გულისხმობს უფლებამოსილებების (მათ შორის, საბიუჯეტო უფლებამოსილებების) გაძივებას.

მჭავია თეიმურაზ:

ადგილობრივი თვითმმართველობა საქართველოში უნდა მოეწყოს იმ პრინციპების საფუძველზე და იმ დებულებათა გათვალისწინებით, რაც მოცემულია ევროპულ ქარტი-აში თვითმმართველობის შესახებ, რომელსაც საქართველო 2004 წელს შეუერთდა. აქ მნიშვნელოვანია, დავყრდნობთ ორ უაღრესად არსობრივ პრინციპს: პირველია ის, რომ თვითმმართველობაზე დელეგირებული ფუნქციები უნდა იყოს უზრუნველყოფილი სათანადო შემოსავლებით და მეორე, სოფელს უნდა ხელმძღვანელობდეს მის მიერ არჩეული მმართველი და არა ის, რომელსაც ნიშნავს მუნიციპალიტეტის გამგებელი, რასაც ადგილი აქვს დღევანდელ პრაქტიკაში.

ბურჯანაძე ნინო:

დემოკრატია იწყება ადგილობრივი თვითმმართველობიდან. მნიშვნელოვანად უნდა გაიზარდოს თვითმმართველი ერთეულების უფლებამოსილებები და ფინანსური რესურსები, რათა მათ სათანადოდ უზრუნველყონ ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის მოწოდება და მოსახლეობისთვის საზოგადოებრივი მომსახურების გაწევა. ყველა სოფელში და ყველა ქალაქის თითოეულ უბანში უნდა აირჩეს მუდმივმოქმედი საზოგადოებრივი საბჭოები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მოსახლეობის აქტიურ ჩართვას ადგილობრივი ხელი-სუფლების ორგანიზების მიერ გადაწყვეტილებათა მიღების პროცესში. პრეზიდენტი იქნება ადგილობრივი თვითმმართველობის ქმედითი ფუნქციონირების გარანტი და უზრუნველყოფს ცენტრალური ხელი-სუფლების ჩაურევლობას მათ საქმიანობაში. გაძლიერდება რეგიონული მმართველობა და თვისებრივად გარდაიქმნება გუბერნატორის ინსტიტუტი. რეგიონებს გადაეცემა სათანადო უფლებამოსილებები და სტაბილური ფინანსური რესურსები, რათა მათ უზრუნველყონ რეგიონის მდგრადი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება მისი შედარებითი უპირატესობების გამოყენებით.

რა კონკრეტულ ნაბიჯებს გადადგამთ ხალხთა შორის ნდობისა და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენისათვის?

ასათიანი აკაკი:

ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად საჭიროდ მიმაჩნია ნეიტრალიტეტის (მიუმხრობლობის პოლიტიკის) გამოცხადება. ეს საშუალებას მოგვცემს მოვხსნათ დაძაბულობა კონფლიქტის მხარეებს შორის და დავძლიოთ უნდობლობა, რაც პროდუქტიული გახდება უშუალო მოლა-

პარაკებების საწარმოებლად. მიმაჩნია, რომ ქართული სახელმწიფოს ინტერესებიდან გამომდინარე, საჭიროა აფხაზეთისა და ოსთა ინტერესების რეალური გათვალისწინება.

მჭავია თეიმურაზ:

სახელმწიფოს გააჩნია უპირობო უფლება, განავრცოს საკუთარი იურისდიქცია საყოველთაოდ აღიარებული საზღვრების არეალში, რასაც ჩემი ქვეყანა მოკლებულია აგრესორის მიერ აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის ოკუპაციის გამო. ამდენად, დარღვეულია სახელმწიფოს უპირობო უფლება, განახორციელოს საკუთარი ტერიტორიის კონსტიტუციური კონტროლი. საერთაშორისო ორგანიზაციები მკაცრად აკონტროლებენ ვითარებას ჩემს ქვეყანაში ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში, რაც უაღრესად მოსახლეობისთვის, მაგრამ რატომღაც არ აქტიურობენ აგრესორი მოძალადის, რუსეთის ფედერაციის მიერ ჩემი სახელმწიფოს უხეშად აყრილი უფლების დასაცავად. იმდენად, რამდენადც საერთაშორისო ორგანიზაციებს, რომელთა სრულყოფილებიანი წევრები საქართველოა, საკუთარ წესდებებში აღიარებული აქვთ წევრი სახელმწიფოების უფლებათა დაცვა, ოკუპანტი რუსეთის აგრესია აზარალებს არა მხოლოდ ქართულ სახელმწიფოებრივობას, არამედ უხეშად უპირისპირდება ამ სოლიდური ორგანიზაციების ავტორიტეტს და მათ საერთაშორისო დიპლომატიის სახელმწიფოებრივობას. საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა წარმოუდგენელია საერთაშორისო თანამეგობრობის აქტიური ჩართულობის გარეშე, ამიტომ უპირობო უფლებების გარეშე, რეგიონში დავაყენებ თანამშრომლობას აღნიშნულ ორგანიზაციებთან ჩვენთვის და ჩვენი სახელმწიფოებრივობისთვის აუცილებელი კონკრეტული საკითხების ირგვლივ. აუცილებლად მიმაჩნია თანამშრომლობა რუსეთის პოლიტიკურ ოპოზიციასთან საქართველოს დემოკრატიის განვითარების საქართველოში და მისგან გაუტყობებულ მოქალაქეთა შორის, ამ დიალოგში არასამთავრობო სექტორის ჩართვა, აღნიშნულ პროცესში სახალხო დიპლომატიის რესურსის სრული გამოყენება და უმთავრესი — ამ დიალოგის არ სჭირდება არანაირი შუამავალი, მით უმეტეს ისეთი, როგორც რუსეთის ფედერაციაა.

ბურჯანაძე ნინო:

ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა ჩვენი სახელმწიფო პოლიტიკის უმთავრეს პრიორიტეტად უნდა იქცეს. ამ პროცესის გაჭინაურება განუსაზღვრელი ვადით ყოველად დაუშვებელია. ჩვენ უნდა დავიწყებთ ენერჯიული, მეთოდური მოქმედება ამ პრობლემის გადასაწყვეტად. ჩვენი პოლიტიკა გულისხმობს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას, დევნილთა დაბრუნებას, კონფლიქტურ რეგიონებში მცხოვრები ადამიანების უსაფრთხოების უზრუნველყოფას. ქართველებთან ერთად ერთ სახელმწიფოში ცხოვრება სრულ შესაბამისობაში უნდა მოვიდეს კონფლიქტურ რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის ინტერესებთან და მისწრაფებებთან. კონფლიქტების მოგვარება შესაძლებელია კონსენსუსის საფუძველზე ყველა მხარის ინტერესების გათვალისწინებით. ერთი მხარის წარმატება მექანიკურად არ უნდა ნიშნავდეს მეორის მარცხს.

პირველ ეტაპზე პრიორიტეტულია სახალხო დიპლომატიის, ყველა სახის კონტაქტების (ადამიანური, ეკონომიკური, კულტურული, საგანმანათლებლო, მედია და ა.შ.) წახალისება აფხაზეთურ და ოსურ მხარეებთან;

დაგროვილი პრობლემების თანდათანობით გადაწყვეტა პირდაპირი დიალოგის გზით. კონფლიქტების გადაწყვეტის უმთავრესი პრინციპი — ორიენტაცია არა იმაზე, რაც ერთმანეთს გვაშორებს, არამედ იმაზე, რაც გვაკავშირებს და მომავალში დავაკავშირებთ;

ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად უმნიშვნელოვანესია ქვეყნის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, რომელიც პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სამხედრო და სხვა კომპონენტებს მოიცავს. აუცილებელია ყოველსადაცველი ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფციის სერიოზული განახლება;

საქართველო საერთაშორისო ურთიერთობათა სისტემის ობიექტიდან თანასწორუფლებიან სუბიექტად უნდა ჩამოყალიბდეს. უსაფრთხოების სფეროში ჩვენი პოლიტიკის ძირითად პრინციპად პრევენციული დიპლომატია უნდა იქცეს;

უნდა გამოირიცხოს ავანტიურაში საერთაშორისო ურთიერთობებში, გავლენის ცენტრებს შორის ურთიერთობების დაძაბვა და კონფლიქტების პროვოცირება;

ჩვენი სახელმწიფო პოლიტიკა მიმართული უნდა იყოს არა დიდი სახელმწიფოების ინტერესების შეჯახებისკენ, არამედ ამ ინტერესთა შეჯერებისკენ. საქართველო ინტერესთა შეჯახების პოლიტიკის ნაცვლად, ინტერესთა შეჯერების სივრცედ უნდა ჩამოყალიბდეს. ევრო-ატლანტიკურ სტრუქტურებთან ურთიერთობის გაღრმავების პარალელურად, უნდა მიმდინარეობდეს რუსეთთან ურთიერთობის დაარსებების პროცესი;

სამეზობლო პოლიტიკის ფარგლებში პრიორიტეტულია ევროკავშირთან მაქსიმალური დაახლოება, ასოცირებისა და თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების მიღწევა და პერსპექტივაში სრულყოფილიანი წევრობა.

როგორ წარმოგიდგენიათ საქართველოს როლი სამხრეთ კავკასიისა და შავი ზღვის აუზში?

ბობოხიძე თეიმურაზ:

საქართველომ თავისი წილი სარგებელი უნდა ნახოს იმ ბუნებრივი მდგომარეობიდან გამომდინარე, რომელიც ჩვენ გვიკავია. გასაგებია, რომ მეზობელ სახელ-

მწიფოებთან კეთილმეგობრული დამოკიდებულება უნდა გვქონდეს და ამას არც არაფერ უარყოფს, მაგრამ როცა ხელდავ, რომ ამ შენი კეთილმეგობრული დამოკიდებულებით, შენი მეზობელი ქვეყანა (არ ვაკონკრეტებ ჩრდილოეთი და თუ სამხრეთი), მხოლოდ თავისთვის სარგებელს ძებნს და მის ინტერესებში სულაც არ შედის შენი წარმატებები, ასეთი დამოკიდებულება ხელს ვერ შეუწყობს კეთილმეგობრული ურთიერთობის განმტკიცებას. მეორე საკითხი რომლის განხორციელებასაც შევეცდებით, ეს არის სრულიად კავკასიური სახლის დაფუძნება. ვთვლი, რომ თბილისი სრულიად კავკასიის კონფედერაციის ცენტრი შეიძლება გახდეს და მასში მოქმედ კავკასიურ სახლს, პირობითად კავკასიური კონფედერაციის „პროტო-პარლამენტსაც“ კი ვუწოდებდით. ამ საკითხზე, ჯერჯერობით, სხვას ვერაფერს ვიტყვი. რაც შეეხება შავი ზღვის აუზის ქვეყ-

ნებს, ვფიქრობ, რომ აქაც ბევრი რამ არის გასაკეთებელი, რათა ევროკავშირის წევრმა ქვეყნებმა მეტი აქტიურობა გამოიჩინონ ჩვენი ევროკავშირში და ნატო-ში გაწევრიანებასთან დაკავშირებით.

სალუაშვილი მიხეილ:

მე, როგორც საქართველოს პრეზიდენტი, ჩემი საქმიანობის ერთ-ერთ მთავარ მიზნად ვისახავ, რომ საქართველო გამოვიდეს საერთაშორისო რეგიონული ორგანიზაცია: „კავკასია — მშვიდობის სახლის“ შექმნის ინიციატორი. ის დაეფუძნება საერთაშორისო სამართლის ძირითადი სუბიექტების — სუვერენული სახელმწიფოების მიერ გამოხატული კეთილ ნებას, რათა თავისი წვლილი შეიტანოს მსოფლიოს ამ ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს რეგიონში მშვიდობისა და საყოველთაოდ აღიარებული დემოკრატიული პრინციპების ჩამოყალიბება-განმტკიცების საქმეში.

აღნიშნულ თემატიკასთან დაკავშირებული საკითხები ჩვენს მიერ დეტალურადაა გაშუქებული ეროვნულ ბიბლიოთეკაში დაცულ შემდეგ კრებულში: მ. სალუაშვილი, „საერთაშორისო რეგიონალური ორგანიზაცია: „კავკასია მშვიდობის სახლი („კავშვისა“)“, თბ. 2012 წ.

და მათთან მეგობრულ დამოკიდებულებაში.

მარგაიანი ავთანდილი:

რეგიონულ თანამშრომლობას დიდი როლი უჭირავს პოლიტიკურ თუ ეკონომიკურ ცხოვრებაში, რაც გასათვალისწინებელია მეზობლებთან ურთიერთობაში და მათთან მეგობრულ დამოკიდებულებაში.

როგორ ფიქრობთ, უნდა შეეძლოს თუ არა უცხო ქვეყნის მოქალაქეებს შეიძინონ სასოფლო-სამეურნეო მიწა საქართველოში?

ბობოხიძე თეიმურაზ:

სასოფლო სამეურნეო მიწა, ტყე და სავარგულეები უცხო ქვეყნის მოქალაქეებზე არ იყიდება — ასე უნდა იქონიოს კანონში.

რაც შეეხება არასასოფლო დანიშნულების მიწას, ვთვლი, რომ ასეთი მიწა შეიძლება გაიყიდოს უცხო ქვეყნის მოქალაქეზე. ისიც მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ამ მიწაზე უძრავი ქონება დავს, ან უნდა აშენდეს უძრავი ქონება.

რაც შეეხება უცხო ქვეყნის მოქალაქეს, რომელსაც სურვილი აქვს, საქართველოში სოფლის მეურნეობას მოეწოდოს ხელი, მან უნდა მიმართოს სახელმწიფოს, მის მიერ უკვე მოძიებული მიწის იჯარით აღების ნებადართვის მიღებასთან დაკავშირებით (საიჯარო ვადები და სხვა დეტალები უნდა დარეგულირდეს კანონით). საქართველოს მოქალაქე კი, რომელიც იმ მიწის მესაკუთრეა და სურს, რომ ამ მიწის გაყიდვით სარგებელი ნახოს, მან მიწა უნდა დაუბრუნოს სახელმწიფოს, რომლის ღირებულებასაც არსებულ საბაზრო ფასში (იმ ფასში, რაც საქართველოს მოქალაქეებს შორის გარიგებისას წარმოიშობა) სახელმწიფო გადაუხდის.

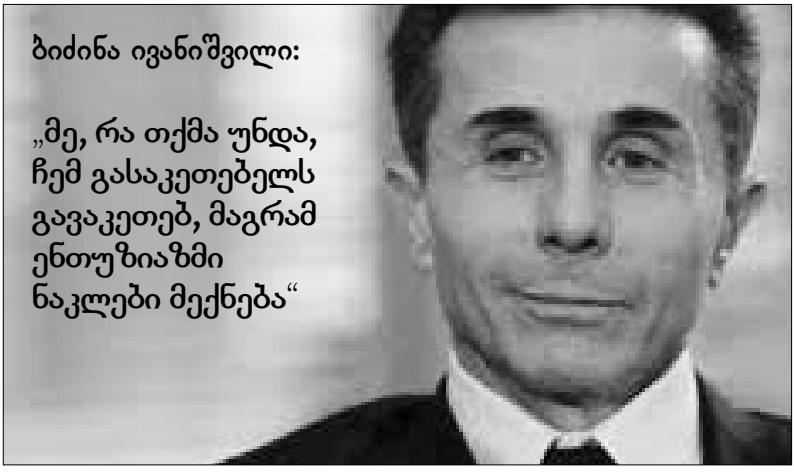
2014 წლის ბოლომდე ამ კანონით სრულად იკრძალება უცხო ქვეყნის მოქალაქეზე სასოფლო-სამეურნეო მიწის მიყიდვა.

გაგრძელება მე-8 გვერდზე

„ქართულ ოცნებას“ არჩევნების მეორე ტურის ეპიზოდი?

„ქართული ოცნების“ საპრეზიდენტო კანდიდატისათვის არჩევნების მეორე ტური საოცრება იქნება და ის ამ საოცრებაში მონაწილეობას არ მიიღებს. როგორც ჩანს, გიორგი მარგველაშვილმა გაითვალისწინა პრემიერ-მინისტრისა და საჯაროდ მიღებული რჩევა და თავისი ნებაც დაადასტურა. პრეზიდენტის შეფასებით კი მარგველაშვილის ამგვარი განცხადება ამომრჩეველზე ზეწოლა და ულტიმატუმი.

ბიძინა ივანიშვილი:
„მე, რა თქმა უნდა, ჩემ გასაკეთებელს გავაკეთებ, მაგრამ ერთუზიანობი ნაკლები მექნება“

როგორც საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გაზეთებისა და რადიოების რედაქტორებთან შეხვედრისას თქვა, მარგველაშვილმა 60%-ზე ნაკლები რომ მიიღოს, ეს მისთვის შეურაცხყოფელი იქნება.

„მე აბსოლუტურად დარწმუნებული ვარ, რომ პრაქტიკულად შეუძლებელია მეორე ტური. გიორგი მარგველაშვილმა 60%-ზე ნაკლები რომ მიიღოს, ესეც შეურაცხყოფელი იქნება ჩემთვის. იმ 20 წელიწადში, როცა მე მინდა, მთელი ჩემი ძალისხმევა ჩემ ქვეყანას მოვახმარო, ცოტა დაბალი ერთუზიანობი მექნება. 60%-ზე ნაკლები თუ მიიღო გიორგიმ პირველსავე ტურში, მე, რა თქმა უნდა, ჩემ გასაკეთებელს გავაკეთებ, მაგრამ ერთუზიანობი ნაკლები მექნება. მე კიდევ ერთხელ მოვეუწოდებ იმ ადამიანებს, ვინც მხარს გვიჭერს, რომ მოვიდნენ არჩევნებზე,“ — განაცხადა ივანიშვილმა. მისივე თქმით, საზოგადოებას განვითარება სჭირდება და ისეთ არჩევანს აკეთებს, რამდენადაც განვითარებულია ის. არჩევნებამდე რამდენიმე კვირით ადრე, პრემიერმა, ფაქტობრივად, საპრეზიდენტო არჩევნების მეორე ტურის ჩატარება საზოგადოების განვითარების ინდიკატორად აქცია და პირდაპირ თქვა, რომ ეს იქნება საზოგადოების განვითარების საზომი.

„ზოგი ინგლისურ გამოთქმას იშველიებს — „როგორცია საზოგადოება, ისეთივეა მთავრობა“. ქართველებს ყველაზე კარგი გამოთქმაში ვაქვს — „როგორც ბერი, ისეთი ქრი.“ თუ ისეც სურვილი აქვთ, ის მიიღონ, რაც ჰქონდათ, მე ხელს არ შეეშლი. მე მგონია, რომ საზოგადოება უფრო განვითარდა და მეორე ტურს არ დაუშვებს, მაგრამ თუ ეს ასე მოხდა, ე.ი. მე მესწლება. არიან ქვეყნები, რომლებიც სააკაშვილის მსგავსს და უარესსაც ეგუებოდნენ, იმიტომ, რომ მათი განვითარების დონე, მათი მოთხოვნებიც ესაა, მაგრამ მე ქართული საზოგადოების სხვანაირ მზაობას ვხედავ, სხვანაირი საშობლოს ვხედავ ჩემსა.“ — განაცხადა ივანიშვილმა. გიორგი მარგველაშვილი მიიჩნევს, რომ მოსახლეობის დიდი ნაწილი „ქარ-

თულ ოცნებას“ უჭერს მხარს, მაგრამ საზოგადოების ნაწილი ვერ გაერკვა იმაში, თუ როგორ ქვეყანაში უნდა ცხოვრება და საით უნდა, რომ ქვეყანა წავიდეს. მისივე თქმით, კითხვა — დაინიშნება თუ არა ქვეყანაში არჩევნების მეორე ტური, იგივეა, რომ იკითხონ, ხომ არ გინდათ იმ დროში დაბრუნება, როცა ქვეყანაში იყო მონაპოლიები, როცა სასამართლო კონსტიტუციონალიზმი ხელისუფლების მიერ, როცა სასჯელსრულების დაწესებულებებში ხდებოდა პატიმართა წამება, ამიტომ ეს კითხვა არის შეურაცხყოფელი.

„მეორე ტური არ იქნება, იმიტომ, რომ ეს არსებული სტატისტიკით შეუძლებელია, მაგრამ თუ მოხდა საოცრება და ქართველი ამომრჩეველი არ გამოვიდა უბანზე და მოხდა ისე, რომ გაიმართა მეორე ტური, მე აღარ ვხედავ აზრს ასეთ შემთხვევაში, რომ პოლიტიკაში ძალიან აქტიურად ჩართული დავრჩე. მეორე ტური აღარ არის შესაძლებელი, მაგრამ საოცრების შემთხვევაში, მე საოცრებაში მონაწილეობას აღარ მივიღებ. უნდა თუ არა საქართველოს ის პოლიტიკური სისტემა, რომელიც დავძლიეთ, ამ კითხვის დასმაც კი შეურაცხყოფად მიმაჩნია. ყველამ კარგად იცის, რომ არჩევნები მოგებული ვაქვს, მათ შორის, ჩვენა ყველაზე გაუწონასწორებელმა ოპონენტებმაც კი,“ — განაცხადა „ქართული ოცნების“ საპრეზიდენტო კანდიდატმა.

***
პრემიერ-მინისტრისა და მმართველის კოალიციის საპრეზიდენტო კანდიდატის ეს განცხადება მეორე ტურში მონაწილეობასთან დაკავშირებით, მაშინვე გააკრიტიკა ოპოზიციამ. „ამომრჩეველზე გარკვეული ტიპის ზეწოლა და მის მიმართ წაყენებული ულტიმატუმი“ — ასე შეაფასა საპარლამენტო უმცირესობის ლიდერმა და „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ საპრეზიდენტო კანდიდატ-

მა დავით ბაქრაძემ მარგველაშვილის განცხადება.

„მიმაჩნია, რომ ეს არის გარკვეული ტიპის ზეწოლა ამომრჩეველზე, ამომრჩევლის მიმართ წაყენებული ულტიმატუმი, რომ თუ არ დამიჯერებ მხარს და არ გავალ პირველივე ტურში, მაშინ თქვენ თვითონვე დაკარგათ იმ ხმებს, რომელიც მომეცით. ამიტომ მე ვვჭკობ, რომ ეს არის უპატივცემულობა ამომრჩევლის მიმართ. მე მინდა, ვუთხრა ჩემს ამომრჩეველს, რომ ჩემთვის ძვირფასია თითოეული თქვენგანის ხმა და რამდენი პროცენტიც არ უნდა ავიღო, მე გავფურთხობდები თითოეული თქვენგანის ხმას,“ — განაცხადა „ნაციონალური მოძრაობის“ პრეზიდენტობის კანდიდატმა საზოგადოებრივი მაუწყებლის ეთერში გამართულ დებატებში.

პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი კი პრემიერ-მინისტრის მიერ გაცემულ განცხადებას იმის შესახებ, რომ არჩევნების მეორე ტურის შემთხვევაში, ის მარგველაშვილს ურჩევს, მასში მონაწილეობა არ მიიღოს, ქუთაისში ყოფნისას გამოეხმაურა.

„რას ნიშნავს მეორე ტურში თუ გადავა, მონაწილეობა არ უნდა მიიღოს. ეს არის იმ ამომრჩეველების იმედების გაკრულება, რომლებმაც მას პირველ ტურში მხარი დაუჭირეს,“ — განაცხადა სააკაშვილმა.

„ქრისტიანი-დემოკრატიული მოძრაობის“ საპრეზიდენტო კანდიდატის, გიორგი თარგამაძის შეფასებით კი, 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნებში დამაჯერებელი გამარჯვებიდან ერთი წლის შემდეგ ბიძინა ივანიშვილის ასეთი ტონით საუბარი ამომრჩეველთან, მეტყველებს იმაზე, რომ „ქართულ ოცნებას“ და მის კანდიდატს ძალიან სერიოზული პრობლემები აქვს პირველ ტურში გამარჯვებასთან დაკავშირებით.

„ეს თავდაჯერებულობა კი არა თავდაუჯერებლობის და სისუსტის გა-

მოხატულებაა, როდესაც პრემიერ-მინისტრი ხალხს აშანტაჟებს და ამომრჩეველზე პირდაპირ პოლიტიკურ ზეწოლას ახდენს. შანტაჟი კი უკვე მეტყველებს სისუსტეზე, ზეწოლა მეტყველებს იმაზე, რომ მეორე ტურის ალბათობა მართლა ძალიან დიდია და ივანიშვილი და მისი შტაბი იძულებულია, მიმართოს ზუსტად მოსახლეობის არჩევანზე ზემოქმედების, აი, ასეთ უზრუნველყოფა და მიუღებელ მეთოდებს,“ — განაცხადა გიორგი თარგამაძემ.

კრიტიკოსების პასუხად, კომენტარი გააკეთა პარლამენტის თავმჯდომარემ, დავით უსუფაშვილმა და აღნიშნა, რომ ბიძინა ივანიშვილისა და გიორგი მარგველაშვილის გამოხატულებები მეორე ტურთან დაკავშირებით მეტაფორული იყო.

„მეორე ტურთან დაკავშირებით „ქართული ოცნების“ კანდიდატის, გიორგი მარგველაშვილის ფრაზა იყო სრული მეტაფორა, რაც მიანიშნებს მის დამოკიდებულებასა და რწმენაზე, რომ პირველივე ტურში გაიმარჯვებს. მეორე მხრივ, ეს მიანიშნებს იმ დამოკიდებულებაზეც, რომ მას დაბადებიდან კი არ უოცნებია პრეზიდენტობაზე, არამედ მზად არის, ეს ფუნქცია შესარულოს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ხალხის ნდობას მოიპოვებს. ვფიქრობ, ეს სწორია,“ — განაცხადა დავით უსუფაშვილმა.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის შეფასებით, ასევე მეტაფორა იყო ბიძინა ივანიშვილის რჩევა, რომ მეორე ტურის შემთხვევაში, უმჯობესია, მარგველაშვილმა არჩევნებში მონაწილეობა არ მიიღოს.

„ესეც იყო მეტაფორა და არა ის, რომ აუცილებლად ასე მოხდება. თუ დავუკვირდებით, ყველა კანდიდატი თავის დამოკიდებულებას აცხადებს არჩევნების თაობაზე. მაგალითად, გუშინ ორი კანდიდატისგან მოვისმინე, რომ 50% გარანტირებული აქვს, მათ შორის, არა მათგან, ვინც ზოგადად საუბრობენ, რომ საპროზო ადგილებზე გადიან. ბრძოლაა, კონკურენციაა და კანდიდატები თავიანთ დამოკიდებულებას და მოლოდინს გამოხატავენ სხვადასხვა ფორმით და არავითარ შემთხვევაში ეს არ ნიშნავს იმას, რომ ყველა ეს სიტყვა პირდაპირი მნიშვნელობით უნდა გავიგოთ,“ — აღნიშნა უსუფაშვილმა.

***
„არ არის კარგი, როცა კანდიდატს ასეთ რჩევას აძლევ, ყველა კანდიდატი დამოუკიდებელი უნდა იყოს,“ — განაცხადა „საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველოს“ აღმასრულებელმა დირექტორმა ევა გიგაურმა. მისივე თქმით,

საქართველოს კანონში არ არის გაწერილი, რა მოხდება იმ შემთხვევაში, თუ მეორე ტურში გადასული კანდიდატი არჩევნებში მონაწილეობაზე უარს იტყვის.

„ყველაზე დიდი პრობლემა ის იქნება, რომ ჩვენ კანონში კონკრეტულად არ არის გაწერილი, რა უნდა მოხდეს, თუ მეორე ტურში გადასული კანდიდატი არჩევნებში მონაწილეობაზე უარს იტყვის. შესაბამისად, ჩვენ ორი არჩევანის საშუალება გვქვია, პირველი — დარჩეს ის ერთი ადამიანი, რომელიც გავა მეორე ტურში და მაშინ ერთი ხმის მიღების შემთხვევაშიც გამარჯვებული იქნება და მეორე — შემდგომი ორი საუკეთესო შედეგის მქონე კანდიდატმა მონაწილეობა მიიღოს მეორე ტურში. იმის გამო, რომ კანონში ეს არ არის გაწერილი, ყველაზე ლოგიკური გადაწყვეტილება იქნება მეორე ვარიანტი,“ — განაცხადა გიგაურმა.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის, თამარ ყვანის განცხადებით კი კანონმდებლობა იძლევა საშუალებას, რომ მეორე ტურში ერთი მონაწილით ჩატარდეს არჩევნები.

„საქართველოს კანონმდებლობით საპრეზიდენტო არჩევნები ორტურიანი საარჩევნო სისტემით ტარდება. მეორე ტური კი იმ შემთხვევაში იმართება, თუ პირველ ტურში კანდიდატმა აბსოლუტური უმრავლესობის 50+1% ხმა ვერ დააგროვა. იმ შემთხვევაში, თუ ეს არ მოხდა, მეორე ტურში ორი საუკეთესო შედეგის მქონე კანდიდატი გადადის. მე ასეთი შემთხვევა პრაქტიკაში არ მახსოვს, მაგრამ თუ რომელიმე კანდიდატმა კანდიდატობა მოხსნა, მეორე ტურში გადადის ის დარჩენილი ერთი კანდიდატი. ხელახალი არჩევნები კანონმდებლობით იმართება იმ შემთხვევაში, თუ ორი საუკეთესო მეორე ტურში გადასული კანდიდატი მოხსნის კანდიდატურას, სხვა შემთხვევაში თუ ერთი მაინც დარჩა მეორე ტურში, კანონმდებლობა იძლევა საშუალებას, რომ მეორე ტურში ერთი მონაწილით ჩატარდეს არჩევნები. მეორე ტურში დადგენილი ზღვარი არ არსებობს, ის, უბრალოდ, მიიღებს ხმებს და გაიმარჯვებს,“ — განაცხადა ცესკოს თავმჯდომარემ.

ამრიგად, კანონმდებლობა იძლევა იმის საშუალებას, რომ მეორე ტური გიორგი მარგველაშვილის გარეშე ჩატარდეს. ვახდებ თუ არა საჭირო მეორე ტური საპრეზიდენტო არჩევნებში და მოუხდება თუ არა „ქართული ოცნების“ საპრეზიდენტო კანდიდატს თავისი დაპირების შესრულება, ამას უკვე 27 ოქტომბერი აჩვენებს.

ცოტა პაატაშვილი

მთავრობის „საოცრება“ — კეზერაშვილის ღაჭიკა

„სამართლიანობის აღდგენის პროცესი გრძელდება და კეთილი ინებებით მოეკიდეთ!“

საქართველოს ყოფილი თავდაცვის მინისტრი დავით კეზერაშვილი საფრანგეთში დააკავეს. პრემიერ-მინისტრ ბიძინა ივანიშვილის განცხადებით, კეზერაშვილის დაჭრა ძალიან დიდი მუშაობის შედეგი იყო. მისივე თქმით, სამართლიანობის აღდგენის პროცესი გრძელდება და კომპატიბაცია საჭირო იყო იმისთვის, რათა ქვეყანაში სიმშვიდე შენარჩუნებულიყო.

დავით კეზერაშვილი

„თქვენ გგონიათ, კეზერაშვილი შემთხვევით დაიჭირეს? ეს ძალიან დიდი მუშაობის შედეგი იყო! იცით, რომ ის წითელ ცირკულარში არ ჩასვეს? რა გინდათ, რომ მიიღოთ, ეგვიპტე?! ჩვენ საოცრება მოვახერხეთ, არავითარი ეგვიპტის მსგავსი, არავითარი ქუჩა... აი, როგორი დებალანსებულია ქართული საზოგადოება! კიდევ ერთხელ ვარწმუნებ ქართულ საზოგადოებას, რომ არ დარჩება იმის განცდა, რომ სამართლიანობა არ აღმდგარა. სამართლიანობის აღდგენის პროცესი გრძელდება და კეთილი ინებებით და მოთმინებით მოეკიდეთ. ზოგს აქვს წარმოდგენა და სურვილი, საზოგადოებაში არსებობს ხალხი, რომელსაც აგრესია ვერ ჩაუტყრს და უნდა, მივაწ-

ვეთ და მივანგრით. ხომ მივანგრით ერთხელ და რა მივიღეთ — ეგვიპტეზე ადრე ხომ იყო ჩვენთან სამოქალაქო ომი? ჩვენ საოცრება მოვახერხეთ და ამის საფუძველი იყო ქართული საზოგადოების უწყვეტი კულტურა,“ — განაცხადა გაზეთებისა და რადიოების რედაქტორებთან მორიგი „მასტერ-კლასის“ ჩატარებისას პრემიერმა ივანიშვილმა. მისივე თქმით, ეჭვი აქვს, რომ კეზერაშვილი სახელისუფლებო რესურსებს იყენებდა და არასწორად მოპოვებული ფინანსებით აფინანსებდა „ნაციონალურ მოძრაობას“.

იუსტიციის მინისტრის, თეა წულუკიანის განცხადებით, მიუხედავად იმისა, რომ კეზერაშვილი წითელ ცირკულარში ჩართული ძებნილი არ ყოფი-

შესანიშნავად იმუშავა ფრანგ კოლეგებთან ერთად და საფრანგეთის სასამართლომ 40-დღიანი საექსტრადიციო პატიმრობა შეუფარდა კეზერაშვილს. რა ვადავიც მთავარმა პროკურატურამ უნდა წარადგინოს მასალები სისხლის სამართლის იმ საქმესთან დაკავშირებით, რაც აქ არის აღძრული.

„ორი საქმეა — ერთი ეხება ფულის გათეთრებას და მეორე — ბიზნესის მფარველობის კუთხით კორუფციის მნიშვნელოვან საქმეს. ჩვენ, რა თქმა უნდა, ვიჭარებთ, რომ კეზერაშვილის საექსტრადიციო პროცედურები 40 დღეში დასრულდეს, თუ არა და პატიმრობის გაგრძელება იქნება მოთხოვნილი, როგორც ეს ხდება ნებისმიერ სხვა კლასიკური ექსტრადიციის საქმის შემთხვევაში,“ — განაცხადა იუსტიციის მინისტრმა წულუკიანმა.

რაც შეეხება ექსტრადიციას, ადვოკატ მალაგ ხაჭაპურიძის თქმით, საქართველოს პროკურატურამ საფრანგეთს უნდა გადაეცაზა დანაშაულებულია და ის ბრალდებები, რომელსაც კეზერაშ-

ვილს უყენებს. ამასთან, დოკუმენტებში უნდა შექმლოს, დაამტკიცოს, რომ პოლიტიკურად არ არის მოტივირებული. „თუმცა ვეფიქრობ, რომ საფრანგეთი ყველანაირად შეეცდება, საქართველოს კეზერაშვილი არ გადასცეს. განსაკუთრებით იმ შემთხვევაში, რომ ის ისრაელის მოქალაქეა,“ — მიიჩნევს ხაჭაპურიძე.

„კეზერაშვილის ექსტრადიციის დამოკიდებული იქნება იმაზე, თუ რამდენად დაადასტურებს და დაასაბუთებს პროკურატურა ამის აუცილებლობას. დანარჩენი კითხვები, რაც არსებობს — თუ არ იძებნებოდა წითელი ცირკულარით, როგორ მოხდა მისი დაკავება, რა ვითარებაში მოხდა და ასე შემდეგ. ამ კითხვებს პასუხი ოდნავ მოგვიანებით აუცილებლად გავცემა. დღეს ამაზე საუბრისგან თავს შევიკავებ,“ — განაცხადა თავდაცვის ყოფილი მინისტრის ადვოკატმა, შოთა მინდელიძე.

მომაზნადა ცოტა პაატაშვილი

უცხოეთში მცხოვრები ქართველები საპრეზიდენტო არჩევნების შესახებ...

მართონული რბოლა პრეზიდენტობისთვის საქართველოში

ბრძოლა მართონთან ბერძენ-სპარსელებს შორის მართონული რბოლით დამთავრდა, როცა ერთ-ერთმა ბერძენმა ათენს გამარჯვება ახარა ერთი სიტყვით — „ნიკე, გაიმარჯვეთ!“ და უსულოდ დაეცა. საქართველოში ოცი წელია, მართონული რბოლა მიდის პარლამენტარობის, მინისტრობის და პრეზიდენტობისთვის და არავის არასოდეს არ უთქვამს „გაიმარჯვეთ!“, ყველა იძახის „გაიმარჯვე!“ და უბედური საქართველო საბერძნეთისგან განსხვავებით, სულ დამარცხებული, საზღვრებშირღვეული, მორალურად დამახინჯებული და გადაშენების გზაზე დამდგარი.

დემოკრატია უძველესი ბერძნული სიტყვაა, იგი სახელმწიფო მმართველობაში უბრალო ხალხის მნიშვნელობას უსვამს ხაზს. ხელისუფალნი დამოკიდებულნი იყვნენ ხალხზე და ხალხის ემინოდან. ქართული დემოკრატია ხალხის გარეშე არსებობს. იქნებ, ხალხი აღარც ვართ. ჩვენთან არის ხელისუფალთვრატია, რომელიც პარაზიტებით აზის ხალხს, ქვეყანას და უკანასკნელ სისხლს ართმევს არტერიიდან. საოცარია, რომ ამ სისხლდამშრალ ქვეყანას ოცდაათამდე პრეზიდენტობის კანდიდატი ჰყავს. სამი მილიონიდან ორი მილიონი ქართველი საზღვარგარეთ სამათხოვროდ არის წასული (უკაცრავად, მილიონერ ქართველებთან, რომლებსაც საქართველო ფეხებზე ჰკიდიათ), მილიონიან საქართველოს აღარ ჰყავს გლეხი და მუშა, დალაქი და მკერავი, ექიმი და ინჟინერი, პროფესორი და აკადემიკოსი, მწერალი და პოეტი, მხატვარი და არქიტექტორი, ყველას თავი პრეზიდენტად წარმოუდგენია. და მაინც, რას ფიქრობენ იტალიაში მყოფი ქართველები საქართველოს პრეზიდენტობის კანდიდატებზე?

მარიკა მესხი: „მეოთხედი საუკუნის იმედგაცრუებით მყოფ საქართველოს მომავალი აღარ გაანჩია და არც პრეზიდენტობის ამდენი კანდიდატი არ უნდა არსებობდეს. არცერთმა მათგანმა არ იცის, რას ეპოტინება და რას შეძლებს. ერთი და იგივე სახელები და გვარები. ყველანი პოლიტიკაში უკვე წაგებული პოლიტიკოსები არიან. მათ არ ივარჯის წარსულში, არ ვარაოდნენ დღეს და არ ივარგებენ მომავალში. აბა რა გქნათ? არავინაც არ ავირჩიოთ და ვიყოთ სულ არჩევნებში, ეს უფრო სახალისოა.“

მედია ცაგურია: „საპრეზიდენტო კანდიდატთა სია იმდენად მრავალრიცხოვანი და მრავალფეროვანია, რომ ეს საპრეზიდენტო ინსტიტუტს აყენებს ეჭვის ქვეშე. ხელისუფლების რალაც სხვა

ფორმაა საჭირო, აზიურ-ევროპული, ნახევრად დიქტატორული, ნახევრად დემოკრატიული, რასაც ნაკლები ყბედობა და მეტი საქმის კეთება მოჰყვება. ამისთვის არც ერთი დასახელებული კანდიდატი არ გამოდგება.“

თამილა გიორგაძე: „დღეს საქართველოს პრეზიდენტობა დიდად სასიხარულო საქმე არ უნდა იყოს. ეს არ არის დავითის ეპოქიდან თამარის ეპოქაზე გადასვლა, ეს შევარდნაძის ნანგრევებზე მოსვლაა და, ყოველ მხრივ, ძლიერი უნდა იყო, ამ ნანგრევებმა არ ჩაგიტანოს. არ ვიცი, მაგრამ, რატომაც, პრეზიდენტად ქალბატონ ნინო ბურჯანაძეს მოვიზრებ. იგი ყველა ასაკში ხელმძღვანელად იყო დაბადებული, სკოლაში, უმაღლესში, ხელისუფლებაში. გაწონასწორებული ხასიით, თავდაპირველად, რეალობის კრიტიკული შეფასება, სიტუაციის განმუხტვა. მას ჰქონდა შეცდომები, მაგრამ ვიტყვი, ეს მისი გუნდიდან მოდიოდა. გუნდის შერჩევა ჩვენმა პოლიტიკოსებმა ან ნამდვილად არ იციან, ან ზეწოლის ქვეშ არიან.“

დალი ფხაკაძე: „დიდი ხანია საქართველოში პრეზიდენტობის ვირუსია გავრცელებული. საკუთარი შესაძლებლობების გადამეტებული შეფასება, ევრეთწოდებულობა, „მე ვარ და ჩემი ნაბადიო“,

ლუბავს ქვეყნის აწმყოს და მომავალს. ქალბატონ ნესტან კირთაძეზე შევამჩნევ ჩემს აზრს. ნამდვილად ნიჭიერი ქალბატონია. არაჩვეულებრივი ისტორიული წიგნები შექმნა საქართველოს უახლეს ისტორიაზე, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ პრეზიდენტად უნდა ავირჩიოთ. იგი იქ არის ძლიერი, სადაც შესაძლებლობა აქვს თავისი ნიჭი და უნარი გამოამყვანოს — საწერ მაგიდასთან, საარქივო ისტორიულ დოკუმენტებთან. გინდოდეს პრეზიდენტობა, სულაც არ ნიშნავს შეგეძლოს პრეზიდენტობა.“

მარინა იობიძე: „საქართველოს წარსული ბევრს ლაპარაკობს ჭკვიან და უჭკუო, ძლიერ და სუსტ მეფეებზე, მაგრამ ყველა მათგანმა მძიმე ეპოქებში გამოატარა საკუთარი ხალხი. დღევანდელ საქრეზიდენტო კანდიდატებში ჭკვიანებაც არიან, მაგრამ საპრეზიდენტოდ მზად არც ერთი არ არის. უდიდეს პატოს ვეცი შალვა ნათელაშვილის მისი განათლებისთვის, მართალი სიტყვისთვის, მასებზე ზემოქმედების უნარისთვის, მაგრამ მას ყოველთვის ოპოზიციაში მოვიზრებ, რადგან იგი ამხელს ხელისუფლების შეცდომებს, ხედავს გზამკვლელებს მავალ პოლიტიკოსებს. ჭკვიანმა ხელისუფლებამ სწორედ შალვა ნათელაშვილის ოპოზიციონერობა უნდა ისურვოს,

რადგან ვილაცის მართალი სიტყვის ხომ უნდა ემინოდეთ.“

ნატო ბოცვაძე-მასხარაძე: „ყველა ქვეყანას თავისი ღმერთი ჰყავს. თუ ამ ღმერთს არ ეთაყვანე, სამშობლოს საქმეს ვერ გააკეთებ. საქართველო 20 წელზე მეტია უღმერთოდ დიდის და თუ ახლა მაინც ვერ შევძელით ღვთაური შვილის შერჩევა უღაბნოში სახელმწიფო დრო კიდევ უფრო გაიზრდება. მე გიორგი მარგველაშვილს მივიჩნევ ამ ეტაპზე საქართველოს ღირსეულ საპრეზიდენტო კანდიდატად. ის მოჰყვება ადამიანს, რომელმაც ოცნების უფლება მოგვცა. ოცნებების ახდენა უცებ არ ხდება, მაგრამ საერთო ძალით, შეთანხმებით, სიყვარულით და ერთად ღვთაობის სასწაულის მოხდენა შეიძლება. ბატონი გიორგი მარგველაშვილი განათლებული პიროვნებაა. არც ამბიციები უნდა აწუხებდეს გადაჭარბებულად. ბიძინა ივანიშვილის თანამოაზრობა მას კარგ პრეზიდენტად ჩამოაყალიბებს.“

გულო გელხვიძე, ლალი გოგელაშვილი: „მარტო საპრეზიდენტო კი არა, არსებობს კრიტიკული მდგომარეობა აქვს საქართველოს. მიუხედავად სიმრავლისა, ვერცერთ კანდიდატზე ვერ ვიტყვი, რომ სამშობლო არ ედარდებათ, მაგრამ არა აქვთ შენობული პოლიტი-

კური თამაშების ნიჭი. ახლოს არ დგანან მოსახლეობასთან, ამბიციები აფრიათ შესაძლებლობებში. დაკარგული აქვთ იმ არეალის გაკონტროლების უნარი, სადაც საქართველო და ქართველი ხალხი არსებობს. ამას ემატება გლობალური პროცესები და რატომაც, პირველი საქართველო იძირება. ჩვენი გადასახედოდან, რა ინფორმაციასაც კომპიუტერით ვვლოთ, შედარებით ძლიერი, ჩამოყალიბებული, სერიოზული პროგრამით გამოდის ბატონი გიორგი თარგამაძე. ეს ახალგაზრდა კაცი დიდი ხანია პოლიტიკაშია, ბევრს არ ლაპარაკობს, მაგრამ გამოცდილებაც დიდი აქვს და პოლიტიკური ხედვაც. რაც არ უნდა ვილაპარაკოთ ბატონ ასლან აბაშიძეზე, ის ძალიან ჭკვიანი ხელისუფალი იყო და მასთან გამოზრდილ ახალგაზრდა პოლიტიკოსს არაფერი არ უნდა შეეშალოს. ვერც ბადრი პატარკაციშვილის ღალატს დავაბრალბთ, რადგან მათ ერთი აზრი და მიზანი აერთიანებდათ და გადაცემა „დროება“ განუმეორებელი და დაუვიწყარი იყო ქართული მედიის ისტორიაში. გადახედეთ გიორგი თარგამაძის პროგრამას, მოუსმინეთ მას, შეედავით, ეკამათეთ და მერე გადაწყვიტეთ. თუმცა, ჩვენ ვფიქრობთ, რომ გიორგი თარგამაძეს არ ჰყავს სრულყოფილი პოლიტიკური გუნდი, რომელიც მის პროექტებს და იდეებს ათვისებს და ნამდვილი პასუხისმგებლობით მოეკიდება პრეზიდენტის გუნდში ყოფნას. ვიცი, რომ თაყაიშვილები აღარ იბადებიან, მაგრამ ნუთუ ერთგულებამ საბოლოოდ დაკარგა ფასი?!“

როგორც ხედავთ, სამშობლოს მოწყვეტილი ქართველები ერთგაროვნად არ ფიქრობენ საქართველოს საპრეზიდენტო კანდიდატებზე. ვილატებს ისევე მიმას კუმში აყვანა სურთ დავით ბაქრაძის სახით, ვილატებს აკაკი ასათიანს და ქართლოს ღარიბაშვილს გამბედაობას უწუხებენ, კობა დავითაშვილს სააკაშვილის ნათლიამამობას, თამაზ ბიბილურს სულელურ თავდაჯერებულობას, და ასე დაუსრულებლად. დასკვნა ერთია, სანამ ქართველი პოლიტიკოსები ერთმანეთს ყვავებოვით დასწავიან, ვილატები თავიანთ საქმეს იკეთებენ. ტყუილად როდი თქვა შაჰ-აბასმა: „ღმერთმა ნუ ქნას გაერთიანებული საქართველო კი არა, გაერთიანებული ქართველობა!“... იმ ხალხის მომავალი, რომელსაც შური, გაუტანლობა, ღალატი ღრღნის, სანაგვეზე იქნება საძებნელი. ფრთხილად ქართველებო! იქნებ შურის გარეშე აირჩიოთ კაცი, რომელიც ჩვენს ქვეყანას ფეხზე დააყენებს.

სოსანა იობიძე
იტალია, ქ. ბარი

გაიგებთ საპრეზიდენტო კანდიდატების მოსაზრებები აქტუალურ საკითხებზე

მე-6 გვერდიდან

აქედან გამომდინარე, ჩვენ ამ მორატორიუმის პერიოდს ვადარებთ აღმოსავლეთ ევროპის ხსენებული ქვეყნების იმ პერიოდებს, რომელშიც მათ დაწესებული ჰქონდათ აკრძალვები უცხო ქვეყნის მოქალაქისთვის სასოფლო-სამეურნეო მიწის მიყიდვასთან დაკავშირებით. სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის საკუთრების შესახებ კანონის პროექტი ეროვნული კანონმდებლობის სრულყოფის გზაზე დიდმნიშვნელოვანი მოვლენაა და მისი განხილვის პროცესს დავარქმევდი არა მარტო ეკონომიკური, არამედ პოლიტიკური, სახელმწიფოებრივი, ეროვნული, საშვილიშვილო მნიშვნელობის მოვლენას. როგორ მოვიქცეთ თუკი ვიცავთ სხვა

მოქალაქის უფლებებსა და თუკი ის ვადის სამოქალაქო ინტეგრაციას? ან იღებს საქართველოს მოქალაქეობას? გამოვიყენებ ევროკავშირის მაგალითს: სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის საკუთრების შესახებ კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტი უნდა ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„1. სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის (მათ შორის, მემკვიდრეობით მიღებულის) საკუთრების უფლება აქვთ:

ა) საქართველოს მოქალაქეს, კომოს, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად საქართველოში რეგისტრირებულ იურიდიულ პირს;

ბ) უცხოელსა და საზღვარგარეთ რეგისტრირებულ იურიდიულ პირს.“

სალუაშვილი მიხეილ: მაცხოვრის კვართის ადგილი და ღვთისმშობლის წილხვედრი საქართველოს მიწა-წყალი ეკუთვნის, უპირველეს ყოვლისა, ღმერთს და შემდგომ, საქართველოს მოქალაქეებს.

მარგიანი ავთანდილი: არა და არა, ეს უკვე ის ცბიერი ფორმაა, რომელიც ქვეყანას დააქუცმაცებს ნაწილ-ნაწილ. უნდა დამკვიდრდეს ქვეყანაში საიჯარო ხელშეკრულებების ფორმა, რეალური ვადის გათვალისწინებით.

როგორ წარმოვიდგენოთ თავდაცვის ორგანიზაცია? სამხედრო სამსახურის როგორ ფორმას უჭერთ მხარს?

ბობოხიძე თემურაზ: თავდაცვის ორგანიზება, ვფიქრობ, სწორი გზით მიდის. მიმაჩნია, რომ საქართველოს შეიარაღებული ძალები რიცხობრივად, დაახლოებით, იმ რაოდენობის უნდა იყოს, რამდენიც დღეს არის, დღევანდელი მდგომარეობიდან გამომდინარე, აუცილებელია, ქვეყანას თავდაცვით ომთან ერთად შეეძლოს სრულმასშტაბიანი პარტიზანული ომის წარმოება.

ჯარში სამსახურს რაც შეეხება, მომხრე ვარ, რომ ყველა ახალგაზრდა და, მათ შორის, ქალების იმ ნაწილმაც, ვისაც ამის სურვილი ექნება, გაიაროს სამხედრო სწავლების კურსი. ვადა, ხანგრძლივობა და შესასწავლი პროგრამა სპეციალისტებთან ერთად უნდა დადგინდეს. რაც შეეხება შეიარაღებულ ძალებს,

ის უნდა მოეწყოს საკონტრაქტო საფუძველზე. მასში ჩარიცხვის მსურველს გავლილი უნდა ჰქონდეს ზემოთ ნახსენები სამხედრო სწავლების კურსი. კონტრაქტით მომსახურე მიიღებს შესაბამის სამედიცინო დაზღვევას, საპენსიო უზრუნველყოფას და ბინას სახელმწიფოსაგან.

სალუაშვილი მიხეილ: ჩვენი ქვეყნის მიერ აღიარებული მულტიე სამხედრო ნეიტრალიტეტის პრინციპებიდან გამომდინარე, ქვეყანას უნდა ჰქონდეს საკონტრაქტო და სარეზერვო სისტემაზე აგებული სამხედრო სამსახური.

მარგიანი ავთანდილი: შინაგან ჯარების ფორმას, გეოსტრატეგიული ინტერესებიდან გამომდინარე.

ბიძინა ივანიშვილი: „ოლიმპიადაზე უარის თქმას ყოველთვის მოვასწრებთ“

პრემიერ-მინისტრმა ბიძინა ივანიშვილმა კომენტარი გააკეთა სოჭის ოლიმპიადაში საქართველოს მონაწილეობა-არმონაწილეობის შესახებ.

საზოგადოებრივ მაუწყებელთან ინტერვიუში, ამ საკითხთან დაკავშირებით, მან თავისი პოზიცია დააფიქსირა. პრემიერის თქმით, „ჩვენ უნდა დავასრულოთ ცხოვრება იმპულსებით. ჩვენ (მთავრობამ) გავაკეთეთ განცხადება და ეს არის ჩემი პოზიცია. არაფერს შეუძლებს ჩვენს ქვეყანას არ ვაკადრებთ და ჩვენ მოვიქცევით ღირსეულად. მაგრამ იმპულსურად ნუ ვიცხოვრებთ. თუ საჭირო იქნება, უარსაც ვიტყვით ოლიმპიადაში მონაწილეობაზე. ჯერ დრო გვაქვს კიდევ ოლიმპიადამდე. უარის თქმას ყოველთვის მოვასწრებთ. ყველაზე მარტივი ეგია. ნუ, ვიტყვით უარს და მერე რა?“

„თუ ამის საჭიროება იქნება და ეს ჩვენს ქვეყანას უფრო წაადგება, შეგხედავთ, მივიღებთ უფრო ახლოს. თუ შეგხედავთ, გავანალიზებთ და ვიტყვით, რომ ასე ჯობია, მაშინ არ წავალთ. რად უნდათ ეს ამდენი აუიოტაჟი და აყალბაყალი რომ აქვთ ატეხილი?“ — იკითხა მან.

ივანიშვილმა ასევე განაცხადა, რომ ბევრი ის ორგანიზაცია, რომლებიც კამპანიას ახორციელებენ, მათ შორის „NGO-ები, ერთი კაცის და ერთი სტრუქტურის კერძო ინტერესებს გამოხატავენ“. თუმცა, მან იქვე დასძინა, რომ იგი იზიარებს ბევრი ადამიანის შემოწმებას, მიუხედავად იმისა, თუ ვის უჭერენ ისინი მხარს, რუსეთის ბოლო ქმედებებთან დაკავშირებით.

„სახელმწიფო არ უნდა იყოს იმპულსური“, — განაცხადა ივანიშვილმა, „რატომ ვქარობთ, ჯერ გვაქვს დრო; უარის თქმას ყოველთვის მოვასწრებთ. არ შეიძლება, რომ დღეს განაცხადოთ, რომ ვმონაწილეობთ, ხვალ განაცხადოთ, რომ არ ვმონაწილეობთ, ზევ რაღაც შეიცვლება და ისევ ვმონაწილეობთ. დაველოდოთ, როგორ განვითარდება მოვლენები.“

„თუ ოლიმპიადის წინ ჩვენ გვექნება განცდა, რომ ჩვენი იქ მონაწილეობა შეუძლებელია, არ უნდა უნდა, არ მივიღებთ მონაწილეობას,“ — დასძინა მან.

მ ოქტომბერს ორმა არასამთავრობო ორგანიზაციამ „სერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ და „სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოებამ“ სოჭის ოლიმპიადის ბოიკოტის მიზნით კამპანია წამოიწყო. ამ ეტაპზე კამპანიის ფარგლებში გროვდება ხელმოწერები ონლაინ პეტიციაზე, რომელსაც უკვე

9 000-ზე მეტმა მოქალაქემ მოაწერა ხელი.

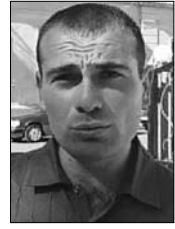
რამდენიმე ქართულმა მუსიკალურმა ჯგუფმა და მომღერალმა 13 ოქტომბერს თბილისის ცენტრში ღია ცის ქვეშ **საპროტესტო კონცერტი გამართა** რუსეთის მიერ საქართველოს ტერიტორიების ოკუპაციის და სოჭის ოლიმპიადის მონაწილეობის წინააღმდეგ. მსმენელებს შორის ასევე იყო რამდენიმე დეპუტატი „ნაციონალური მოძრაობიდან“.

ინტენსიური დებატები საქართველოს სოჭის ოლიმპიურ თამაშებში მონაწილეობასთან დაკავშირებით მას შემდეგ დაიწყო, რაც რუსეთმა მიიღო გადაწყვეტილება ოლიმპიადის ერთ-ერთ მენიარდენდ რუსეთ-საქართველოს „2008 წლის აგვისტოს ომის გმირი მფრინავი“ შეერჩია. ივან ნიჩაევმა, რომელმაც რუსეთის გმირის წოდება საომარი მოქმედებების დროს დაზიანებული თვითმფრინავის ბოიკოტის გამო მიიღო, ოლიმპიური ცეცხლის გადაცემის ესტაფეტა კრემლის ტერიტორიაზე დაასრულა და ერთ-ერთია იმ 13 990 მენიარდენდინი, რომლის ხელშიც გვიგლის ოლიმპიური ცეცხლი სოჭში ჩატანამდე. საქართველოში ბევრი აღნიშნავს, მათ შორის, ხელისუფლების წარმომადგენელი, რომ მართალია ნიჩაევი ათასობით მენიარდენდინი ერთ-ერთია, მაგრამ მისი მონაწილეობა ესტაფეტაში რუსულმა ტელეკომპანიებმა ფართოდ გააშუქეს — ეს ქმედება თბილისში მოსკოვის გამოწვევებზე ნაბიჯად მიიჩნევა.

ხალხის აზრი

უნდა მიიღოს თუ არა საქართველომ მონაწილეობა სოჭის ოლიმპიადაში?

გიორგი მეფარიშვილი, სტუდენტი:

გიორგი მეფარიშვილი

„აუცილებლად უნდა წავიდნენ სოჭში ჩვენები, თუნდაც იმიტომ, რომ ამ ოლიმპიადაზე ძალიან ბევრი სპორტმენის კარიერული წინსვლა და წარმატება დამოკიდებულია. პოლიტიკური თვალსაზრისითაც უნდა მიიღონ მონაწილეობა, რუსებმა უნდა იფიქრონ, რომ ქართველი ერთი ყოველთვის ყველაფერში წარმატებული და გამარჯვებულია.“

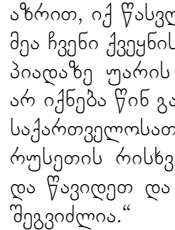
ოლეგ ხელაძე, მძღოლი: „სპორტი და პოლიტიკა, მართალია, არ უნდა ერეოდეს ერთმანეთს საქმეებში, მაგრამ, გავლენა მინც არსებობს. რუსებმა იმდენი რამ დაუშვეს საქართველოს, რომ, ჩემი აზრით, არ უნდა მივიღოთ ოლიმპიადაში მონაწილეობა და ეს იქნება ერთგვარი ბოიკოტი დამპყრობელი რუსეთის მიმართ.“

ოლეგ ხელაძე

მაია ბანძელაძე, დიასახლისი: „ჩემი აზრით, იქ წასვლა პრესტიჟის საქმეა ჩვენი ქვეყნისთვის და ამ ოლიმპიადაზე უარის თქმა ნამდვილად არ იქნება წინ გადადგმული ნაბიჯი საქართველოსთვის, რომ ქვეყანას რუსეთის რისხვა მოშორდეს. უნდა წავიდეთ და დავამტკიცოთ რა შეგვიძლია.“

თენგიზ აფხაზაშვილი, გამყიდველი:

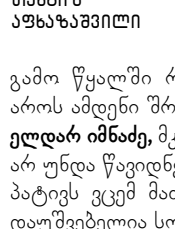
თენგიზ აფხაზაშვილი

„აუცილებლად უნდა მიიღოს მონაწილეობა საქართველომ. სპორტი სპორტია და პოლიტიკა — პოლიტიკაა. 4 წელი ეშვადებიან სპორტსმენები, რომ რაღაცას მიაღწიონ და რუსეთის გამო წყალში რატომ უნდა ჩაიყაროს ამდენი შრომა?“

ელდარ იმნაძე, მეკრავი: „არანაირად არ უნდა წავიდნენ იქ ქართველები. პატივს ვცემ მათ შრომას, მაგრამ დაუშვებელია სოჭში ქართველების წასვლა.“

გია ბერაძე, ფილოლოგი: „ეს სადავო საკითხია, გარკვეული პლიუსებიც აქვს საქართველოს გამოჩენას ამ ოლიმპიადაზე, შეიძლება რომ წავიდეთ და იქ დავაფიქსიროთ ჩვენი პოზიცია, რაიმე ფორმით გამოვხატოთ პროტესტი რუსული აგრესიის მიმართ.“

მალხაზ ენებაშვილი, ინჟინერი:

მალხაზ ენებაშვილი

„4 წელიწადში ერთხელ იმართება ეს ოლიმპიადა და რატომ არ უნდა წავიდნენ სპორტსმენები. რა შუაშია სპორტი პოლიტიკასთან? ცოდეები არ არიან ბიჭები? რამდენი იწვალეს ამ დღისათვის. პოლიტიკა სპორტზე არ უნდა ახდენდეს არანაირ გავლენას, ეს დიდი შეცდომაა და ის ადამიანები ზარალდებიან, ვინც უამრავ დროს და ენერჯიას სწირავს წინ წაიწიოს ცხოვრებაში როგორც შეუძლიათ და ახლა ხელს ვუშლით?“

სკამები ხარაგაულის ადმინისტრაციისთვის

ხარაგაული იმერეთში ფართობით ყველაზე დიდი გამორჩეული მუნიციპალიტეტია. თუმცა, ტერიტორიული სიდიდე ხარაგაულისთვის პოზიტივებს არ ქმნის. მიუხედავად მუნიციპალიტეტში არსებული რესურსებისა, ხარაგაულში მოსახლეობას სასიკეთო ძვრები არ შეუძენია ხელისუფლების ცვლილების შემდეგაც. საკადრო პოლიტიკა, კოპაბიტაციის მანვე ზეგავლენა და დასაქმების პრობლემები ხარაგაულშიც არსებობს, თუმცა, არის ზოგიერთი საკითხი, რომელთა ანალიზიც ტრაგიკომიკურ ელფერს იძენს. ერთმა ხარაგაულელმა ისიც კი თქვა, რომ უპრიანი იქნებოდა, ხარაგაულის შესასვლელში რომ არიან დეგები, ისინი გაცოცხლდნენ და შეცვიდნენ გამგეობაში.

არსებული პრობლემების ანალიზისთვის ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს წევრს, რუსუდან გურგენიძეს მივმართეთ.

— ქალბატონო რუსუდან, ხარაგაული იმ მუნიციპალიტეტია შორისა, რომლებზეც არ აქვს ფართო საზოგადოებას ინფორმაცია, როგორ მიმდინარეობს კოპაბიტაციური პერიოდი ხარაგაულში?

— კოპაბიტაციის პროცესი ხარაგაულში იმდენად „კარგად“ მიდის, რომ ხშირად ეჭვი მეპარება, მე ხომ არ ვიყავი „ნაციონალი“ ნეტავ? მართლაც ის რად ღირს, რომ საკრებულოს ფრაქცია ქართული ოცნება — დემოკრატიის ხელმძღვანელი არის პიროვნება, რომელიც 2008 წლის საპარლამენტო არჩევნებში „ნაციონალური მოძრაობიდან“ ხარაგაულის მაჟორიტარი კანდიდატის საარჩევნო მტაბის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი იყო, 2010 წლის ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებში „ნაციონალის“ სიით მოხვდა საკრებულოში, ხოლო უკანასკნელ არჩევნებში „ნაციონალის“ მაჟორიტარ კანდიდატს ეხმარებოდა საარჩევნო კამპანიის წარმოებაში და, შეიძლება ითქვას, მისი მარჯვენა ხელი იყო.

— თავად დავამუშავე საკითხი, რომელიც გასული პირველი ექვსი თვის ხარაგაულის ბიუჯეტს შეეხებოდა. „მინუსიანი“ ბიუჯეტი არ აქვს ხარაგაულს, მაგრამ მოსახლეობას მაინცდამაინც კმაყოფილების ხარისხი არ გაზრდია. რა არის, „კარგი“ ბიუჯეტის მიუხედავად, ხალხის უკმაყოფილების მთავარი მიზეზი?

— რატომ არ შეეცა ბიუჯეტის ზრდა ხარაგაულის მოსახლეობას? ერთი მარტივი მიზეზის გამო — ბიუჯეტის დიდი ნაწილი ადგილობრივი ხელისუფლების

ხელფასებს და პრემიებს ხმარდება. როგორც მაქვს ინფორმაცია, პრემიის სახით მარტო აგვისტოში 18 000 ლარია გამოყოფილი. კულუარული ინფორმაციით, ყველა მაღალჩინოსანი, ვინც კი ხარაგაულის ტერიტორიაზე გაივლის და რიკოთის უღელტეხილზე სადილად რომელიმე რესტორანში შევა, დანახარჯს გამგებელს უგზავნის, მისივე მოთხოვნით, მართალია, ბიუჯეტის ზრდა სხვადასხვა პროექტების დაფინანსებას იწვევს, მაგრამ იმ ადამიანებისათვის, რომელთაც არ აქვთ მუდმივი შემოსავალი, სიღარიბის ზღვარზე არიან, დიდი ვერაფერი შეუძლიათ კულტურის ცენტრისა თუ რომელიმე სოფელში ბაღის აშენება. მით უმეტეს, რომ რამდენიმე წელიწადში შეიძლება ამ ბაღში მიმსვლელი ბავშვი აღარც კი იყოს სოფელში. ხარაგაულში ხომ ძალიან მწირი შემოსავალი აქვს მოსახლეობის უდიდეს ნაწილს.

— როგორც ამბობენ, თქვენს მუნიციპალიტეტში საშუალო ერთეულები იმდენად გაიბერა, რომ არა მარტოს წარმოებული სკამები, ალბათ, გაჭირდება ახალი „ადამიანებისათვის“ სკამების მოძიება. რამდენად შეეფერება სინამდვილეს აღნიშნული?

— მტატების „გაბერვა“ ხარაგაულში, კარგა ხანია, მაყობის თემაა. თითოეული ტერიტორიული ერთეულის რწმუნებულს მინიმუმ სამი თანამემწე ჰყავს. გამგეობის სოციალური და ჯანდაცვის სამსახურები გაყოფილია, მტატარე შეხელმძღვანელებით აყვანილი თანამშრომლების სათვალავი აღარაა. გამგებელს ოთხი მოადგილე ჰყავს. საფინანსო

რუსუდან გურგენიძე

სამსახურში საბიუჯეტო, ეკონომიკური და შესყიდვების განყოფილებები ცალკაა. არასამეწარმეო იურიდიული პირები ცალკე თემაა... არჩევნების შემდეგ, 2013 წელს, ორი აიბი შეიქმნა, ხოლო აიბებში „ნაციონალის“ კოორდინატორების დასაქმება ჩვეულებრივი ამბავია.

— რაბან მარელის ვახსენეთ, რამდენად შეიძლება მარელის აფხის ფაბრიკის აღორძინება? ასევე, რა სიტუაციაა ზვარესა და ნუნისში? რატომაც ეს ორი რეკრეაციული ობიექტი უურადლების მიღმა რჩება?

— მარელის ფაბრიკის აღორძინება შეუძლებელია, ვინაიდან იქ უკვე აღარაა დაზღა-დანადგარები და მეპატრონე უკვე შენობის აგურ-აგურ გაყიდვაზე გადავიდა. რაც შეეხება ზვარეს, მისი აღდგენა მართლაც შესაძლებელია, თუმცა ახალი სარკინიგზო მაგისტრალის შემშენებლობის გამო (არ ვიცი, მშენებლების ბრალია თუ სახელმწიფოს მხრიდან დაზღვევებისა), მინერალური წყლის ჰაბურთილის სათავეზე მიმდინარეობს გვირახის მშენებლობა. ეს კი მინერალური წყლის შემადგენლობის ცვლილებას გამოიწვევს. რაც შეეხება ნუნისს, ნუნისი კერძოაკუტობაა, მუშაობს სრული დატვირთვით, თუმცა, სასურველი იქნებოდა, კიდევ მეტის გაკეთება და ცოტა ფასების გადახედვა.

— მოლოდინის მიუხედავად, ათასგან და ათასგან შერისხული „რესპუბლი-

კური პარტიის“ წევრი გყავთ მაჟორიტარ დეპუტატად. როგორც რიგითი ადამიანები ამბობენ, მან მაქსიმუმი შეძლო ამ მოკლე პერიოდში. როგორ შეაფასებდით მის საქმიანობას?

— რაც შეეხება დეპუტატის, ნოდარ ებანიძის საქმიანობას, ვფიქრობ, ხარაგაულს ასეთი დეპუტატი არ ჰყოლია. ხარაგაულის ბიუჯეტის ასეთი ზრდაც ხომ მისი დამსახურებაა. როგორც კანონმდებელი, ნამდვილად იმსახურებს პატივისცემას.

— ბოლო პერიოდში მუნიციპალიტეტის საკრებულოებში დიდი გადაადგილებები შეიმჩნეოდა. ალბათ, არც თქვენს საკრებულო იქნება გამონაკლისი, მაგრამ მინდ კომენტარი გააკეთოთ 28 დეპუტატის საკრებულოს 6 ფრაქციაზე...

— გადაადგილებები ხარაგაულის საკრებულოში საერთოდ არ მომხდარა. არც ერთი კომისიის თავმჯდომარე არ შეცვლილა, რომ აღარაფერი ვთქვათ, საკრებულოს თავმჯდომარესა და მოადგილეზე. უბრალოდ, ფრაქციები შეიქმნა, რისი საშუალებითაც „ნაციონალის“ იღებენ ხელფასს. საკრებულოში ამჟამად ერთი „ნაციონალური“ ფრაქცია და 5 სამკაცინი ფრაქციაა. ამათგან სამის სახელში „ქართული ოცნება“ ფიგურირებს.

როლანდ ხოჯანაშვილი psnews.ge

ჰანა ჯანელიძე

რატომ ვერ გადავხადოთ ქართული თაფლი უცხოურ ბაზარზე?

სტუმრად ნყალტუბოელ მეფუტკრეებთან...

ამ რამდენიმე ხნის უკან, პირად პრობლემასთან დაკავშირებით, წყალტუბოს პოლიციის რაიონული განყოფილების ერთი თანამშრომელი გიორგი (გია) კაკაურიძე გავიცანი, რომელიც გარდა იმისა, რომ პოლიციელია, როგორც შემდგომ გავიგე, მოხალისე მეფუტკრეც აღმოჩნდა. ამით იმდენად გაოცებული დავარჩი, რომ გადავწყვიტე დღევანდელი მეფუტკრეობის პრობლემებით დაკავშირებული ყველაფერი და ბატონ დაჩი იოსელიანს ვესტუმრე.

მ. შანიანი

დიდი მწერლის, ბატონ ოტია იოსელიანის ვაჟები, გარდა იმისა, რომ არიან დიდი ინტელექტის პატრონები, სერიოზული მეფუტკრეებიც აღმოჩნდნენ და მამის მსგავსად, ერთდროულად გლეხებიც.

წყალტუბოს რაიონი საქართველოში ის ადგილია, სადაც ქართული ფუტკარი ჯერ კიდევ დინოზავრების ეპოქიდან მოყოლებული, დღესაც ველური სახით სახლობს სათაფლიის მღვიმის შემოგარენში და თვით მღვიმის თავზეც კი. აქაური გლეხი ოდითგანვე მისდევდა ამ საქმიანობას და წინაპართაგან მიღებული გამოცდილება ქმნიდა მეფუტკრეობის — როგორც დარგის, სახეს.

ბატონი დაჩი მამის მსგავსად სიტყვა უხვი და საინტერესო პიროვნება აღმოჩნდა. ოღონდ, შეწუხდა იმის გამო, რომ გავხეთის რესპონდენტი ის აღმოჩნდა და არა მისი ძმა — ბაჩო.

— ბატონო დაჩი, რას გვეტყობთ ქართული მეფუტკრეობის დღევანდელ მდგომარეობაზე და არის თუ არა იგი ქართული სოფლის მეურნეობის რენტაბელური დარგი? — ასეთი იყო პირველი შეკითხვა.

— რასაც აქამდის ვხედავდით, იყო ის, რომ ყოფილ ხელისუფლებას ქართული სოფლის მეურნეობის ამოძირკვა ჰქონდა ჩაფიქრებული და ამისათვის კეთებოდა ყველაფერი, უსიტყვოდ იყიდებოდა და იჩენებოდა ტყეები, — მიზნულდების გარეშე. მოგხსენებათ, რომ სწორედ ტყე და დამუშავებული ველ-მინდორები წარმოადგენს ფუტკრისათვის დალის მოკვების ერთადერთ პირობას — ჩვენს ქვეყანაში კი ყველაზე მეტად ის ნაღვურად იქცა, რაც ყველაზე მეტად გვესაჭიროებოდა. მეფუტკრეობა, როგორც დარგი, ყველაზე ნაკლებ ხელყვეს, უფრო სწორად, ვერაფერი მოუხერხეს, რადგან შრომისუნარიანობაზე დამოკიდებული.

დარგის განვითარებისათვის ხელისუფლების მხრიდან არანაირი ხელშეწყობა არ არსებობდა. არადა, სადღესოდ მეფუტკრეობა მსოფლიოს წამყვან ქვეყნებში ითვლება სტრატეგიულ დარგად და იქ ყველაფერი კეთდება მისი სრულყოფისა და განვითარებისათვის. ჩვენ პირადად, ქართველ მეფუტკრეებს, გვეხმარება თავად ფუტკარი და ის, რაც მას მოაქვს და გვიტოვებს. დარგი ვითარდება სპონტანურად და არსებობს უამრავი პრობლემა. მათ შორის, უპირველესი გახლავთ ის, რომ არ არსებობს ჩვენი წარმოებული პროდუქციის გასინჯვის საშუალება, რის გამოც ქართული თაფლი ვერ გავაქვს უცხოეთის ბაზარზე. უცხოელი არ ყიდულობს მას სერთიფიკატის გარეშე, არადა, ჩვენი ქართული თაფლი არის ძალიან მაღალი ხარისხის და სახელმწიფოსაგან სერთიფიკატის მიღება ჭირს, რადგან იმდენად ძვირი ღირს, რომ ჩვენი შემოსავლების გათვალისწინებით, ფაქტობრივად, გახლავთ მიუღწევადი. ჩვენ ამასწინათ გავსინჯეთ ირანისა და სომხეთის თაფლი და ჩვენდა გასაკვირად აღმოჩნდა დაბალი ხარისხის, არადა, ქართული ფუტკრის პროდუქტი თავისი კომპონენტებითა და შემადგენლობით იმდენად ძლიერია,

რომ თუნდაც ნახევრადფალიფიციურებული იყოს, ხარისხობრივად მინც მაღლა დგას სხვა ქვეყნების თაფლის პროდუქციასთან შედარებით.

ორი ათეული წლის უკან საქართველოში არსებობდა სასწავლო სპეციალური სიტეტები, სადაც ეწეოდნენ კვლევებსა და სამეცნიერო მოღვაწეობას. ისინი იძლეოდნენ დასკვნებს და ჰქონდათ სერთიფიკატების გაცემის უფლება. დღეს ჩვენი იაფი ღირებულების მქონე თაფლი არალეგალურად გადააქვთ საზღვარზე — თურქეთში, რისთვისაც იხდიან დიდ ფულს. ამასწინათ, მოგვადგა ერთი ბათუმელი კაცი და მოგვთხოვა წაბლის თაფლი. ჩვენ ვიფიქრეთ, ალბათ, სჭირდება 10 ან 20 კილო, ის კაცი კი 20 ტონა თაფლზე გვევაჭრებოდა. ჩვენი საოჯახო მეურნეობა კი სულ 40-50 ოჯახს ითვლის. რა თქმა უნდა, იძულებულნი ვაყვებით, კულტურულად მოგვეცილებინა თავიდან.

სამუშაოდ გასული ფუტკარი რამდენიმე პროცენტით ზრდის დამუშავებული ფართობების პროცენტულობას. მაგ. დღეს ამერიკაში შეიქმნა პრობლემა — იქაური ფუტკარი წყდება, რაზეც მუშაობენ ამერიკელი კვლევითი ინსტიტუტები, მაგრამ მიზეზი ჯერ ვერ დაუდგინებიათ, ამის გამო ამერიკაში უკვე ვეღარ ვაღწევთ ნუშის მოსავალს, რაც მათთვის იქცა სერიოზულ პრობლემად. თუ არ ეყოლებათ ფუტკარი, არ ექნებათ ნუშის მოსავალი. ჩვენთან კომუნისტების დროს მეფუტკრეობა არსებობდა, როგორც ორგანიზებული დარგი. თუ საკომუნიკაციო ფართობების შორიანლო მეფუტკრე მოიყვანდა თავის ფუტკარს და ზაფხულის მანძილზე სამუშაოდ დატოვებდა, დაეუშვათ წიწიბურას მოსავალი იზრდებოდა 30-40%-ით, რის გამოც ნათესების პატრონი მეფუტკრეს უხდნდა აგრეგული სახის გასამრჯელოს მისთვის გაწეული სამსახურისათვის. რა თქმა უნდა, ბევრი კარგი ტრადიცია დაიკარგა. იმ თითქოსდა ავდასახსენებელი კომუნისტების დროს არსებობდა საცდელი მეურნეობები. ერთ-ერთი მათგანი იყო თბილისთან ახლოს — ტაბახმელაში, სადაც ამ მეურნეობის ნარჩენები დღესაც არსებობს. აქ დღესაც საქმიანობს ამ დარგის საუკეთესო სპეციალისტი — ქალბატონი ვენერა სტეფანიშვილი — პროფესიით ბიოლოგი, რომელმაც შექმნა სამედიცინო პრეპარატი ფხვნილის სახით, რომლითაც იკურნება ფუტკრის ერთ-ერთი ძნელად მისაღწევი დაავადება. ქ. მცხეთაში არსებობდა აგრეთვე

ხელოვნური ფიჭების დამამზადებელი საამქრო. დღეს მათ დამზადებაზე მუშაობენ კერძო პირები და ხშირ შემთხვევაში მათ მიერ წარმოებული პოდუქტია გახლავთ არასანდო, რადგან არსებობს ფალსიფიკაციის დიდი შანსები.

ჩვენს საოჯახო მეურნეობაში ფიჭასაც და სკასაც ჩვენ თავად ვამზადებთ, აქ ყველაფერი გახლავთ გასათვალისწინებელი. აღარ იწარმოება საიმედო საღებავები, ჩვენ კი თავად შეგვქმნიდა ტექნოლოგია, რომელიც გახლავთ უსაფრთხო და ჩვენი სკები არ საჭიროებენ შეღებვას. ჩვენი ოჯახური მეურნეობის მიღწევები არის ჩემი ძმის — ბაჩოს დამსახურება. ჯერ კიდევ ადრეულ ასაკში მისი დაჟინებული მოთხოვნით ჩვენს ოჯახში გაჩნდა ფუტკრის პირველი ოჯახი, რომელმაც შემდგომ მიიღო საოჯახო ბიზნესის სახე. გვქონია ისეთი ექსტრემალური სიტუაციები, როცა ფუტკრის მოვლაში ღებულობდნენ მონაწილეობას ჩვენი ოჯახის ქალებიც. დღეს ყველა, ვისაც უნდა, შექმნას საკუთარი საოჯახო მეურნეობა, ცოდნას ღებულობს საკუთარი მონდომებითა და კარდაკარ კითხვით.

სოფელ ბაშში დღეს ცხოვრობს უსუცესი მეფუტკრე ბატონი შალვა იოსელიანი, რომელმაც შექმნა და დამოუკიდებლად გამართა საკუთარი მეურნეობა უმაღლეს დონეზე — აქვს საკუთარი ლაბორატორია, სადაც დასამუშავებელი ჰყავს ოჯახის წევრები. ასევე აქვს თანამედროვე ტექნიკა-დანადგარები თანამედროვე აწესრიგებით, ჰყავს 1000-ზე მეტი ოჯახი, და მათთვის საჭირო სკებსაც საკუთარ მეურნეობაში აწყობენ.

— ბატონო დაჩი, რა პრობლემები უშლის ხელს მეფუტკრეობის, როგორც დარგის განვითარებას?

— ტყის გაჩენვა და ერთწლიანი კულტურების არ დათესვა პირდაპირ კავშირშია მეფუტკრეობის დაბალ რენტაბელობასთან. ნეტა იცოდეთ რა ლამაზია ფუტკარი სიმინდისა და კვანის ყვავილის მტვერში ამოვანგულული. შეიძლება, ბევრმა არ იცის, რომ ყვავილის მტვერი სამჯერ ძვირი ღირს, თაფლთან შედარებით. ხემცენარეებში აკაციის შემდგომ თაფლოვანები ნაკლებად. ცაცხვის ხეები იშვიათობა გახდა. მათ ვამუშავებთ ალარავინ ფიჭარობს. ასევე არ არსებობს მათი გადაყვანის ორგანიზებული წესები. პირადად ჩვენ მათ ტრანსპორტირებას მიკროავტობუსებით ვახორციელებთ. ამასწინათ, ინტერნეტში ვიპოვეთ კანადაში

საფუტკრე მეურნეობაში გადაღებული ვიდეოფილმი. ეს იყო საოცრება — ექვსი ათასი სკა ერთ საფუტკრეში, — ტრანსპორტში კასრების შედგმას ვერ ასწრებდნენ, რაზეც ქართველი მეფუტკრეები, ალბათ, ძალიან დიდხანს ვერც კი იოცნებებენ.

ხელშეწყობა იქნება თუ იარსებებს ინვენტარის დამამზადებელი საამქრო, ასევე — თუნდა არსებობდეს პატარა მაღაზია-საწყობი, ქართველ მეფუტკრეებს არ გააჩნიათ არანაირი ლიტერატურა მეფუტკრეობაზე, არც მოსამზადებელი კურსები ფუნქციონირებს სადმე. ჩვენგან განსხვავებით, უკრაინაში უკვე არსებობს ამ დარგის განვითარების ორგანიზებული ფორმები. იქ მუშაობს მაღაზია, სადაც თავს იყრის ყველა თანამედროვე სერვისი. მათ აქვთ სურვილი გახსნან თავიანთი ფილიალები საქართველოში, მაგრამ თუ რაიმეს შექმნას მონდომებენ, სადასახადოები უნდა არჩინონ, ამიტომაც ვერ რეესტრირდებიან ინდემწარმეებად და შპს-ებად. დამწყებისათვის რაღაც შეღავათები უნდა არსებობდეს. ისინი კი ყველა მეწარმეს ერთნაირი კანონმდებლობით უდგებიან. თუ საქართველოში საგადასახადო კანონი არ შეიცვალა, ქართველ მეფუტკრეებს არაფერი შეემატებათ. დღეისდღეობით წინგადადგმულ ნაბიჯს წარმოადგენს ის, რომ ინტერნეტით ვახერხებთ ინფორმაციების მიღებას. 90-იან წლებში მოსკოვიდან ვლენულობდით ჟურნალს მეფუტკრეობის შესახებ, სადაც ჩვენი თვის საჭირო უამრავი მასალა იბეჭდებოდა. ცუდია ისიც, რომ ქართველ მეფუტკრეებს არ გავაჩნია გასაღების ბაზარი. გვინდა — არ გვინდა, იძულებულნი ვართ, ჩვენი პროდუქტია ადგილზე გავასალოთ. თუ მოხერხდება ის, რომ შეიქმნას ჩამბარებელი პუნქტი, სადაც ჩამბარებენ ჩვენს პროდუქციას და შემდეგ საზღვარგარეთ გაიტანენ, ქართველი მეფუტკრეები წელში გაიმართებიან.

საზღვარგარეთ არსებობს ერთი საინტერესო სერვისი — იქაური თაფლი იყიდება ჭურჭელში ჩაწყობილი ფიჭით. თუ მეფუტკრეს ექნება ლიცენზია, რითაც საკუთარი წარმოების აწყობას შეძლებს და ექნება გასაღების ბაზარი, ქართული მეფუტკრეობა აყვავდება. წყალტუბოში ცხოვრობს ცნობილი მეფუტკრე ანდრო ფურაშვილი, რომელსაც აქვს სერთიფიკატი და სახელმწიფო ბეგრავს ასეთ ოჯახებს. ჩვენს ქვეყანას დღეს ბევრი გაუმართავი კანონი აქვს და ყოველი გაუმართავი კანონი

წარმოადგენს სიყალბის საფუძველს.

— ბატონო დაჩი, შექმნილი სიტუაციიდან გამოსავალს რაში ხედავთ?

— სახელმწიფომ არ უნდა შეუშალოს ხელი ქართულ მეფუტკრეობას განვითარებაში, უნდა მოხდეს დაფინტული მეფუტკრეების კოორდინაცია, მათ სჭირდებათ ინვენტარი, მედიკამენტები, ლიტერატურა, სასწავლებელი, სადაც მომზადდება ახალი კვალიფიციური კადრები. ჩვენ — ქართველებს გვჭირდება ამერიკული ტიპის საფუტკრის მოდელი, სადაც მოხალისე მეფუტკრე იღებს ნაკვეთს, თესავს თაფლოვანს, მოიყვანს მოსავალს, რომელსაც გამოიყენებს საქონლის საკვებად, სახანავ-სათესი მიწა მუდამ უნდა იყოს დამუშავებული. ჩვენში ჯერ კიდევ ვერ ვახდა მეფუტკრეობა წარმოების სახეობა, როცა ამდენი ბუნებრივი პირობები არსებობს ამ დარგის განვითარებისათვის. ერთი უწესრიგობა იწყებს მეორეს — ჩვენში სახელმწიფო ჩამოაალიბდა როგორც დამსწერი ორგანო და, ჯერჯერობით, არ წარმოადგენს ხალხის ინტერესების დამცველს. ფუტკარი გახლავთ ღვთის რჩეული მწერი და მას სჭირდება სათანადო პატივისცემა. სახელმწიფო არ იყენებს საკუთარ ადამიანურ რესურსებს იმიტომ, რომ მშობიერი და დატაკი ერთი იოლი სამართავია. ფერმერული მეურნეობები მიწასთანაა გასწორებული.

ქართული სოფელი არის ქართული სახელმწიფოს ძლიერების საფუძველი. ჩვენ ბერძენებ გვეძინდნენ გეოგრაფიკურად. მთოლოგიებიდან ცნობილია, რომ მეფე აიეტო თავად ხნავდა მიწას ვერცხლის ჩლიქებიანი ხარებით, თავად მეფეც კი გვეყვდა მხენელი და მთესველი. ჩვენ ვართ მიწათმოქმედი ხალხი. ყოფილმა ხელისუფლებამ კი ქართველ გლეხს ვენახი გააჩენინა, ჩამოაძირკვინა და მის მაგიერ დავგერჩა გაველურებული მაცვალი და სპეციალურად მომენებული წითელი მგლები. შრომისუნარიანი მოსახლეობის უმეტესი ნაწილი ქუჩაში დგას უსუქმოდ და ხელისუფლება ვერ ახერხებს ამ ენერჯის სწორი მიმართულებით წარმართვას.

იმედია, ახალი ხელისუფლება, რომელსაც პოზიტიური ხედვები გააჩნია, შეძლებს ქართველი გლეხის ხელშეწყობასა და ქართული სოფლის მეურნეობის აყვავების გზაზე სათანადო ნაბიჯებს გადადგას.

ლელა უზააკაძე-ზარანდიანი

ქუთაისის ციხეში გარდაცვლილი გოგა ძველაიას საქმის გამოძიებას სახალხო დამცველის აპარატი დააკვირდება

საქართველოს სახალხო დამცველი ეხმაურება, 2013 წლის 11 ოქტომბერს, საქართველოს პრეზიდენტის მიერ გავრცელებულ განცხადებას, რომელშიც ის სახალხო დამცველს მოუწოდებდა შეისწავლოს აღნიშნული საქმის კონკრეტული გარემოებები, რათა არცერთი შეკითხვა არ დარჩეს პასუხაუცებელი.

აღსანიშნავია, საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატმა პატიმარ გოგა ძველაიას გარდაცვალების ფაქტის შესწავლა ინფორმაციის გავრცელების მომენტიდან, 2013 წლის 8 ოქტომბრიდან დაიწყო. იმავე დღეს, სახალხო დამცველის რწმუნებულები იმყოფებოდნენ ქუთაისის №2 სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში, დაათვალიერეს შემთხვევის ადგილი, დაწესებულებაში არსებული ყველა ტიპის დოკუმენტაცია. ამჟამად მიმდინარეობს დამატებითი ინფორმაციის მოძიება. საქმის შესასწავლად, მნიშვნელოვანია ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს ოფიციალური დასკვნა, რომელიც ჯერ არ არის დასრულებული.

გიორგი ძველაიას გარდაცვალების ფაქტზე მიმდინარეობს გამოძიება. მნიშვნელოვანია, რომ გამოძიება წარმართოს დროულად და ეფექტურად. სახალხო დამცველს მიაჩნია, რომ გამოძიების დამოუკიდებლობისათვის საქმე პროკურ-

ატურამ უნდა გამოიძიოს. ქუთაისის №2 სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში გარდაცვლილი პატიმრის საქმის გამოძიებასთან დაკავშირებით სახალხო დამცველის აპარატი განცხადებას ავრცელებს.

განცხადებაში ნათქვამია, რომ სახალხო დამცველი ყურადღებით დააკვირდება გამოძიების მიმდინარეობის პროცესს, დასრულებისთანავე გაეცნობა სასამართლო ექსპერტიზის დასკვნას და გამოაქვეყნებს საკუთარ შეფასებას აღნიშნულ საქმესთან დაკავშირებით.

ცხადია, თითოეული პატიმრის გარდაცვალება, მით უმეტეს, არასრულწლოვნის ტრაგედიაა, სახელმწიფოს მართებს ვალდებულება დაიცვას მათი სიცოცხლე და უსაფრთხოება სასჯელაღსრულების სისტემაში.

სახალხო დამცველი და მისი აპარატი არც ერთ ასეთ ფაქტს არ ტოვებს უყურადღებოდ და საკუთარი მანდატის ფარგლებში ახორციელებს ასეთი ფაქტების შეს-

წავლას, რათა არც ერთი შეკითხვა არ დარჩეს პასუხაუცებელი და თითოეულ ამგვარ ფაქტზე დადგინდეს ჭეშმარიტება.

2010-2011 წლებში სასჯელაღსრულების სისტემაში 142 და 140 პატიმარი გარდაიცვალა, ხოლო 2012 წელს — 67 პატიმარი. ცხადია, ძნელია თითოეული ოჯახის ტრაგედია და ტკივილი ციფრებში გადმოსცე, მაგრამ საზოგადოებას არ ახსოვს გასულ წლებში სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი პირების მოწოდებები კონკრეტული სიკვდილობის ფაქტების დროულ და ეფექტურ გამოძიებაზე. გასულ წლებში ქვეყნის პირველი პირი რომ დაინტერესებულიყო ზემოაღნიშნული სტატისტიკით და ეზრუნა სიტუაციის გაუმჯობესებაზე, შესაძლოა, საქართველოს სასჯელაღსრულების სისტემაში ვითარება გამოსწორებულიყო, არ მომხდარიყო ის საშინელი წამების ფაქტები, რომელთა გამოც დღეს 12 პირი პასუხისმგებლობაში მიცემული და სასჯელს იხდის, მრავალი პატიმრისათვის აღმოეჩინათ დროული სამედიცინო დახმარება და მინიმუმადე დაეყვანათ სასჯელაღსრულების სისტემაში სიკვდილიანობის მაჩვენებელი.

psnews.ge

მართვის მოწმობის აღების წესი მარტივდება

შს-თ ინიციატივით 2013 წლის ბოლოდან, მოსახლეობას საშუალება ექნება მართვის მოწმობის მისაღები პრაქტიკული გამოცდა როგორც ავტომატურ, ისე მექანიკურ გადაცემათა კოლოფის მქონე სატრანსპორტო საშუალებაზე ჩააბაროს, იმ შემთხვევაზე, თუ მოქალაქე გამოცდას ჩააბარებს ავტომატურ გადაცემათა კოლოფის მქონე სატრანსპორტო საშუალებაზე, მას უფლება ეძლევა მართოს მხოლოდ ავტომატურ გადაცემათა კოლოფის მქონე ავტომობილი, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ გამოცდას მექანიკურ გადაცემათა კოლოფის მქონე სატრანსპორტო საშუალებაზე ჩააბარებს, მოქალაქეს უფლება აქვს მართოს როგორც ავტომატური, ასევე მექანიკური გადაცემათა კოლოფის მქონე ავტომობილი. შს სამინისტროს მომსახურების სააგენტო სისხლის ბანკთან ერთად სიახლის დანერგვას გეგმავს, რომლის განხორციელების შემთხვევაში, მართვის მოწმობაში მიეთითება მფლობელის სისხლის

ჯგუფი და რეჟუსი. მართვის მოწმობაში, სისხლის ჯგუფის და რეჟუსის აღნიშვნა, ამ ეტაპზე ნებაყოფლობით ხასიათს ატარებს. ასევე მომსახურების სააგენტოს ტერიტორიაზე განთავსდება ლაბორატორია, სადაც უახლოეს მომავალში მსურველებს საშუალება ექნებათ მართვის მოწმობის აღებისას უფასოდ მიიღონ ინფორმაცია საკუთარი სისხლის ჯგუფისა და რეჟუსის შესახებ.

2014 წლიდან შს სამინისტროს მომსახურების სააგენტო განათლების სამინისტროსთან ერთად საჯარო სკოლებში საგზაო ნიშნებისა და მოძრაობის უსაფრთხოების წესების სწავლების შემოღებას გეგმავს. დღეისთვის აღნიშნული საგანი ერთი სემესტრის განმავლობაში ისწავლება და მისი სწავლა ნებაყოფლობითია, 2014 წლიდან კი, აღნიშნული საგნის სწავლება უფროს კლასებში უკვე სავალდებულო გახდება.

ნახანა ჩაბალიშვილი psnews.ge

თანაგზად

გაზეთ „P.S.“-ის რედაქცია მწუხარებაში თანაუგრძობს ჩვენს კოლეგასა და მეგობარს, ჟურნალისტ ინგა ვაშაყმაძეს, მამის, გურამ ვაშაყმაძის მოულოდნელი გარდაცვალების გამო.

უფასო განცხადებები

გაზეთი „P.S.“ („პოსტსკრიპტუმი“) გაცნობებთ

თქვენ შეგიძლიათ, ისარგებლოთ ჩვენი ახალი სერვისით - მცირე განცხადებების გამოქვეყნება უფასო განცხადების ტალონით! ამ მომსახურების მისაღებად საკმარისია, გაზეთიდან ამოჭრათ სპეციალური ტალონი, დანართი თქვენთვის სასურველი განცხადებისა თუ მილოცვის ტექსტით და მოგვანდოთ რედაქციაში (მისამართი: რუსთაველის 37 ა), ან დატოვოთ „პოპულის“ მდებარე ნიგნების მაღაზია „ქიმირონი“ ყოველი კვირის ხუთშაბათამდე (მისამართი: რუსთაველის 141). კვირფასო მკითხველო! შეგახსენებთ ასევე, რომ თქვენ შეგიძლიათ გაზეთი „პოსტსკრიპტუმი“ გამოიწეროთ და გინახა ან ოფისში მიიღოთ, ფასნაგატიან ბარათზე, ან შეიძინოთ ქუთაისის ყველა საგაზეთო ჯიშურში და მარკეტში, ან შორის „პოპულის“! გაზეთის გამოწერისათვის დაგვიკავშირდით ტელეფონზე: 24 45 46, 599 17 70 39.

იყიდება

● იყიდება 500 კვ.მ. 2-სართულიანი კაპიტალური სახლი, 10000 კვ.მ. მიწის ნაკვეთით, ხეხილით, ვენახით და სხვა. მისამართი: თერჯოლის რაიონი, სოფელი ჭოგნარი, ქუთაისიდან 3 კილომეტრში. ტელეფონი: 599 43 40 40

იყიდება სამოსახლო მიწის ნაკვეთი ქუთაისში, ტყიბულის ქ. №169. 550 კვ.მ. ფასი შეთანხმებით. ტელ.: 598 577 129

● იყიდება 4-განყოფილებიანი რუსული მაცივარი ქუთაისში, რომელიც მუშაობს 0 გრადუს ტემპერატურაზე. ახალი გადაღებული ნორმალურ მდგომარეობაში, დაზიანებული აქვს მხოლოდ მარჯვენა გვერდის მცირე ნაწილი კოროზიით. გასაყიდი ფასი 350 ლარი. ტელეფონი: 558 76 93 46

● 3-ოთახიანი, 4(5), 80 კვ.მ. ურემონტო კუთხის ბინა ქუთაისში, აღმაშენებლის ქ. №41-ში, ნინოშვილის ბაზართან, ამოსაშენებელი ლოჯიით და კიბის უკრედით, სარდაფით. ფასთან და გადახდის პირობებთან დაკავშირებით შეთანხმება შესაძლებელია. ფასი: 32000 \$ ტელ.: 599 45 74 31; 599 13 66 01. ალექო გიორგაძე

სასწრაფოდ იყიდება! 6000 კვ.მ. მიწის ნაკვეთი ქუთაისის შესასვლელში. ფასი: 1კვ.მ - 2 ლარი ტელ.: 431 25 53 12

შპრავი ქონება

● გირავდება ან ქირავდება! 26 კვ.მ. რუსთაველის 71-ში გირავდება ან ქირავდება. ფასი: 10000 \$ ტელ.: 577 92 19 02. ნანა

● 2-ოთახიანი, ინდივიდუალური პრ. 2(6), 45 კვ.მ. ევრორემონტი ასაღვომი, ბაირო, გათბობა, კონდიციონერი, მწყალი, რკინის კარი, ტელეფონი, კომფორტული ბინა ავეჯი, თეთრეული, საჭირო ტურქული, თეთრეული, კონდიციონერი (ზიმა-ლეტა). ფასი: 75 ლარი, ტელ.: 555 22 59 59 საერთო ფართი: 45 კვ.მ. სართული: 2 ოთახების, რაოდენობა: 2, ფასი: 75 ლარი, ტელეფონი: 555 22 59 59

გირავდება ორსართულიანი სახლის პირველი სართული (იზოლირებული), კეთილმოწყობილი, ყველანაირი კომფორტით. შესაძლებელია, გამოიყენოთ საოფისედ. ფართი მდებარეობს გზის პირზე. მისამართი: ქუთაისი, ნინოშვილის ქ. №183ა. ტელეფონი: 27 32 27; 599 92 92 49 (გია). ფასი 10 000\$

● ქირავდება! 2-ოთახიანი. ქალაქური პრ. 3(9), 80 კვ.მ. გარემონტებული მწყალი, რკინის კარი, ავეჯით, ღია აივნებით. მისამართი: ქუთაისი, გუგუნიას ქუჩა №15, III კვ. I სად. (სასტუმრო „საქართველოს“ თავზე). ფასი: 350 ლარი ტელ.: 595 58 40 64; 492 25 25 84. ლიანა

სხვადასხვა

● ვყიდი 100% ნატურალურ წაბლის თაფლს ქუთაისში, მაქვს ლაბორატორიული დამოწმება. ტელეფონი: 598 11 30 70

ვაკანსია

გაზეთი „P.S.“ („პოსტსკრიპტუმი“) აცხადებს ვაკანსიას საარეკლამო აგენტის თანამდებობაზე, მაღალი პროცენტული ანაზღაურებით. ტელ.: 24 45 46, 599 107794

ყურადღება! ვაკანსია ქუთაისში!

ქალაქის ცენტრში იხსნება ახალი საინტერესო კაფე. გვესაჭიროება მიმტანები (3 ვაკანსია), ბარმენი (1 ვაკანსია) ახალგაზრდა, ენერგიული, სიმპატიური, ნიჭიერი და შრომისმოყვარე ხალხი. (უცხო ენის ცოდნა სავალდებულოა). ასევე ცვლის მენეჯერი (1 ვაკანსია) და მზარეული. დამირეკეთ 579 90 61 15. გისურვებთ წარმატებებს.

Advertisement for P.S. magazine featuring the logo and contact information for advertising and subscriptions. Text includes: 'უფასო განცხადების ტალონი (განცხადების ღირებულება შედის გაზეთის ფასში)', 'უფასო განცხადების ტალონი ამოჭრით ტალონი, ჩანერეთ შიგ თქვენი განცხადების ტექსტით, არაუმეტეს 20 სიტყვისა, მოგვანდოთ რედაქციაში მისამართზე: რუსთაველის ქ. 37'. ან დატოვოთ ნიგნების მაღაზია „ქიმირონი“ მისამართზე: რუსთაველის ქ. №141 („პოპული“).

კვირის პროსკოპი

ვერდი: არცერთი წუთი არ დაკარგოთ, ეს დღეები იმდენად ნაყოფიერია თქვენთვის, რომ სხვა საქმეზე დროის დაკარგვა არ გაბატონდება.

კურო: შესაძლებელია, მიიღოთ გადაწყვეტილება საზღვარგარეთ გამგზავრებასთან დაკავშირებით. ძველ მეგობართან ურთიერთობა ახალ გრძობებს გააჩენს თქვენში, უფრო რომანტიულს.

ტყულები: პრობლემები იმატებს, თუმცა თქვენი მხვედრობის დახმარებით, მათ ადვილად მოაგვარებთ. იფრთხილეთ დოკუმენტებთან და ფულთან მიმართებაში.

კირჩხიბი: ეცადეთ, გარემოში ოფენსივით არ გააღიზიანოთ. მოსალოდნელია ხასიათის ცვალებადობა. მოზღვავებული ენერჯია სასარგებლო საქმეს მოახმარეთ. ეცადეთ, კარგი განწყობა შეიქმნათ.

ლომი: მოგიწევთ გაორმაგებული ტემპით მუშაობა. ამას თქვენი სამსახურეობრივი და გაუარესებული ფინანსური მდგომარეობა გაძილავს, თუმცა, ამავე დროს გააქტიურდება ოჯახთან დაკავშირებული პრობლემები.

ქალწული: ენერჯის მოზღვავებას იგრძნობთ. ყველაფერი ადვილად გამოივით — საოჯახო საქმეებით დაწყებული, კარიერით დამთავრებული. ახალი სასიყვარულო თავგადასავლებისაგან თავი შეიკავეთ.

სასწორი: ამ კვირაში ყველაზე აქტიურობით კარიერა იქნება. საშუალება მოგივცემთ, განახორციელოთ ისეთი იდეები, რომლებიც თქვენთვის ახალი შემოსავლის წყარო გახდება. შეგიძლიათ ახალი საქმეებიც წამოიწყოთ. საქმიან პარტნიორებთან ურთიერთობა სასურველი შედეგით დასრულდება.

მორიელი: ოჯახურ პრობლემებს მიხედეთ. ეს კვირა შესანიშნავად ჩაივლის. საყვარელი ადამიანი სასიხარულო ამბავს გეტყვით.

შვილიანნი: ცხოვრება გარკვეულ სიტუაციაში მოგაზვედრებთ, რომელიც წარმატებებს გპირდება, მაგრამ თავბრუ არ დაგეხვეთ, მიყევით დინჯად და დაფიქრდით.

თხის რქა: დოკუმენტების გაფორმებისას სიფრთხილე გამოიჩინეთ. შემოქმედებითი კუთხით წარმატებები გელით. საყვარელ ადამიანთან კონფლიქტს ერიდეთ.

მერწყული: უნებლიედ წამოსროლილი სიტყვების გამო, შესაძლოა, ახლოდელი განაწყენოთ. კარგი იქნება, თუ გააკონტროლებთ საკუთარ თავს და დაუფიქრებლად არაფერს იტყვით.

თევზები: შესაძლებელია, სამსახურის გამოცვლაზე სერიოზულად დაფიქრდეთ. აჩქარება არ ღირს. ეცადეთ, რეალურად შეაფასოთ თქვენი შესაძლებლობები.

წინა ნომრის კროსვორდის პასუხები

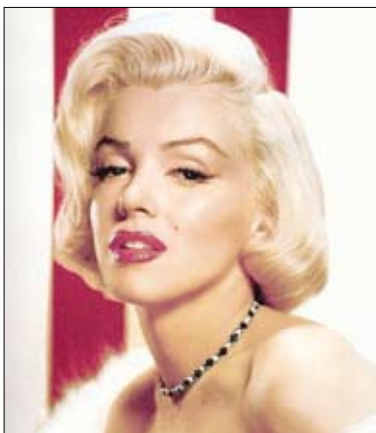
თარაზულად: 3. მათეზი; 5. მზალი; 6. ადა; 8. გრო; 9. აგნეშ; 11. ავდარში. შვეულად: 1. ბურტი; 2. მეი; 3. მათურკა; 4. ინდოეთი; 7. აგური; 10. ოდა.

Table with 10 columns and 10 rows containing crossword puzzle answers and clues in Georgian.

საინტერესო ფაქტები ცნობილ ადამიანებზე

ალექსანდრე პუშკინი

1. ალექსანდრე მკაცრონელი თავის მეომრებს ასე არჩევდა: ადამიანი შეწყავდათ ლომთან გალიაში და თუ გაფითრებოდა, მათ იწუნებდა, ხოლო თუკი გაწითლდებოდა, ისინი მიჰყავდა. თანამედროვე მედიცინას თუ მოვიშველებთ ეს ასე აიხსნება, თუკი ადამიანი გაფითრდებოდა, ე.ი. სისხლი ტოვებს ტვინს, რადგან მას არ მიეწოდება ჟანგბადი, რაც ნიშნავს იმას, რომ ის ვერ მოიფიქრებს გამოსავალს კრიტიკული სიტუაციიდან, ხოლო გაწითლებს, პირიქით, სისხლი მიეწოდება ტვინს, ე.ი. ის მდიდარია ჟანგბადით და გონება სხარტად მუშაობს.

2. სანამ რაიმეს იწინასწარმეტყველებდა ნოსტრადამუსი, უძილობით იტანჯავდა თავს, რის გამოც პალუცინაციები ეწყებოდა და სწორედ ამ მდგომარეობაში მყოფი წინასწარმეტყველებდა.

3. მერლინ მონროს 6-6 თითი ჰქონდა ფეხებზე.

4. 35 წლის მოცარტს 600-ზე მეტი ნაწარმოები ჰქონდა შექმნილი, მაგრამ მისი სიკვდილის შემდეგ მის ქვრივს მისთვის საფლავის საყიდელი ფული არ აღმოაჩნდა.

5. რემბრანდტს სახლში მხოლოდ ორად ორი წიგნი ჰქონდა - „ბიბლია“ და „ანატომიური ატლასი“.

6. რომის იმპერატორი კალიგულა და იმ დროის ცნობილი მსახიობი აპელესი იუპიტერის ქანდაკებასთან იდგნენ. კალიგულამ ჰკითხა აპელესი: „ვინ უფრო მაღალია, მე თუ ღმერთი?“ წამიერი დაფიქრების შემდეგ მსახიობმა უპასუხა: „რა თქმა უნდა, თქვენ, იმპერატორო!“ კალიგულამ აპელესისათვის თავის მოკვდა ბრძანა და იკით რატომ? - წამიერი ჩაფიქრებისთვის.

7. „ჩვენ ბარბაროსი შემოვლევით ევროპაში“ - ამბობდა სტალინზე ჰერჩილი.

8. ჩინელი კომუნისტების ლიდერი მაო ძედუნგი თურმე არასოდეს იხეხავდა კბილებს, რასაც ასე ხსნიდა: „გინახავთ ვეფხვი კბილებს იხეხავდეს?“

9. ადოლფ ჰიტლერს ძალიან უყვარდა ადამიანების ხელისუფლების თვალთვლება. მას უზარმაზარი ძვირფასულობები წიგნი ჰქონდა, რომელშიც წარსულში ცნობილი ადამიანის ხელისუფლების ანაბეჭდები იყო აღწერილი. ჰიტლერი ყოველთვის აჩვენებდა სტუმრებს ამ წიგნს და განსაკუთრებით ამაყობდა იმით, რომ მისი ხელისუფლის ანაბეჭდი ძალიან ჰგავდა ფრიდრიხ დიდის ხელისუფლის ანაბეჭდს.

10. „ამათ ვერც ვერაფერი ისწავლეს და ვერც ვერაფერი დაივიწყეს,“ - თქვა თანამემამულეებზე ელბიდან დაბრუნებულმა ნაპოლეონმა.

11. XVI საუკუნის დასასრულს უილიამ შექსპირს საგადასახადო სამსახური დასდევდა.

12. პაბლო პიკასომ ოცხვ სტალინისთვის 70 წლისთვის მისალოცად ბარათი საკუთარი ხელით დახატა.

13. იულიუს კეისარმა, გაქცევისას მეომრებს ბრძოლის ველზე იარაღი რომ არ დაეყარათ, შესანიშნავი ხერხი გამოიგონა: ბრძანა, იარაღი შეემკოთ ძვირფასი თევლებით, რათა მებრძოლებს დანაწევრდოდათ მისი ბრძოლის ველზე დატოვება.

14. არისტოტელე თავის ტრაქტატებში განიხილავდა ამ „არცთუ უსაფუძვლოდ გავლებულ ხაზებს“. ამ ხაზებს ღღეს, რითაც თურმე წინასწარმეტყველებაც კი შეიძლება, ქრომანტია ჰქვია.

15. საკვირველია, მაგრამ ფაქტია, რომ უინსტონ ჩერჩილს ნობელის პრემია მიანიჭებული აქვს ლიტერატურის დარგში.

Large crossword puzzle grid with clues in Georgian and some pre-filled letters.

შეადგინა ალექს ნემსაძემ

Advertisement for 'პოსტსოციალიზმი' magazine featuring photos of authors and contact information.

Advertisement for 'კროსვორდი' crossword puzzle featuring a puzzle grid and contact information.